

PLASTİK ŞİŞELER TEHLİKE SAÇIYOR

Plastik maddelerin bilinçli kullanımı ve üzerindeki kodların ne anlama geldikleri haberimizde... **SAYFA 10**

İNSANLIĞIN YENİ ARKADAŞLARI YAPAY ZEKÂ YAZILIMLARI

Hayatımızın bir parçası haline gelen yapay zekânın tarihi ve geleceğine yönelik tahminler haberimizde... **SAYFA 11**

ÜNİVERSİTE **SAYFA 2-4**

AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ'NİN OCAK AYI SEMİNERLERİNDEN İZLENİMLER

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ İŞ YERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ECZACILIK FAKÜLTESİNDEN NARKOTİK ANALİZİNDE HIZLI ÇÖZÜM

EKONOMİ **SAYFA 12-13**

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE ÇEVRENİN KORUNMASI İÇİN "YEŞİL EKONOMİ"

KAMPÜSTE KIŞ **SAYFA 16**

Açıköğretim Sistemi Kitap Satışı

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NDEN EL-FARABİ ULUSAL ÜNİVERSİTESİ İŞ BİRLİĞİ VE FARABİ BELGESELİ

Anadolu Üniversitesi ile El-Farabi Ulusal Üniversitesi, Erasmus ve Farabi Değişim Programları kapsamında iki üniversite arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişiminin kapılarını açacak protokole imza attılar. Törende ayrıca protokol kapsamında iki üniversite

arasında ilerleyen dönemlerde ortaklaşa yürütülmesi planlanan projeler ve araştırmalar hakkında fikir alışverişinde bulunuldu. Anadolu Üniversitesi Rektörlük Ofisi'nde, 3 Şubat Çarşamba günü gerçekleştirilen protokol imza töreni Rektör Prof. Dr. Naci Gündoğan ve Rektör Prof.

Dr. Galımkayır Mutanov'un karşılıklı hediye takdiminin ardından sona erdi. Program Türk Dünyası Başkentliği kapsamında Anadolu Üniversitesi TV Yapım Merkezi tarafından hazırlanan ve Türk dünyasının ünlü filozofu Farabi'nin yaşamını konu alan "Farabi Belgeseli"nin Kongre Merkezi Mavi

Salon'daki gösterimi ile devam etti. Proje yürütücülüğünü Prof. Dr. Bekir Karlığa'nın, genel yapım koordinatörlüğünü ise Anadolu Üniversitesi İletişimden Sorumlu Rektör Danışmanı Yrd. Doç. Dr. Barış Kılınç'ın yaptığı belgesel filmin yönetmenliğini Arş. Gör. Serhat Koca üstlendi.

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ, ÖĞRENCİLERİNİN BAŞARILARIYLA GURUR DUYUYOR

Anadolu Üniversitesi öğrencileri, aldıkları eğitimin hakkını imza attıkları birbirinden yaratıcı tasarım ve projelerle vermeye devam ediyor.

SAYFA 5

ENGELLERİN ORTADAN KALKTIĞI MERKEZ: ENGELLİLER KOORDİNASYON MERKEZİ

Eskişehir Valiliğinin çalışmaları sayesinde 2009 yılında hayata geçirilen Engelliler Koordinasyon Merkezi, engelli bireylerin, toplumsal yaşamın her alanına katılmalarını hedefliyor.

SAYFA 6-7

HEDEFİ 10'DAN VURMAK

Atıcılık sporu ile ilgili tavsiyeleri ve önemli bilgileri Eskişehir Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü atıcılık antrenörleri Velican Çalhan ile Mübessel Çalhan'dan aldık.

SAYFA 14-15

BİR MEDITASYON TEKNİĞİ: MANDALA

Çizmeseniz bile karşısına geçip detaylarını ve renklerini incelediğinizde içinize huzur dolduran renkli ya da siyah-beyaz şekillerin "Mandala" olduğunu biliyor muydunuz?

SAYFA 8-9

Açıköğretim Fakültesi'nin Ocak ayı seminerlerinden izlenimler

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Ocak ayı seminerleri, Açıköğretim Fakültesi Ar-GE ve Uluslararası İlişkiler Grup Koordinatörlüğü ortaklığıyla düzenlendi. Etkinliklerde, Açıköğretim Fakültesi öğretim elemanları tarafından, "Uzaktan Eğitim Alanında NGO'lar ve Yeni Bir Oluşum UDEEEWANA", "Hayat Dijitalleşirken", "Açıköğretim Sınavlarında Görev Alanların ve Öğrencilerin Sınav Uygulamalarına İlişkin Görüşleri", "Açık ve Uzaktan Öğrenmede Veri Madenciliği" başlıklı seminerlerle katılımcılara Açıköğretim Fakültesi işleyiş ve projeleriyle ilgili bilgi aktarımında bulunuldu.

Prof. Dr. Demiray

UDEEEWANA'yı anlattı

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Ar-Ge ve Uluslararası İlişkiler Grup Koordinatörlüğü tarafından düzenlenen seminerler kapsamında İletişim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Uğur Demiray, "Uzaktan Eğitim Alanında NGO'lar ve Yeni Bir Oluşum UDEEEWANA" konulu sunumunu gerçekleştirdi. Açıköğretim Fakültesi Konferans Salonu'nda düzenlenen konferansa; Açıköğretim Fakültesi Ar-Ge ve Uluslararası İlişkiler Grup Koordinatörü Prof. Dr. Gülsün Eby ve Açıköğretim Fakültesi Uzaktan Öğretim Bölüm Başkanı Prof. Dr. T. Volkan Yüzer'in yanı sıra pek çok öğretim elemanı katıldı.

Prof. Dr. Uğur Demiray, Anadolu Üniversitesi tarafından 2014 yılında başlatılan ve 16.9 milyon öğrencinin kayıtlı olduğu uygulamayı uzaktan eğitim sisteminin tarihçesine değinerek anlattı. Ar-Ge ve Uluslararası İlişkiler Grup Koordinatörü Prof. Dr. Gülsün Eby ise ilk kez geçen sene hayata geçirilen etkinlikle ilgili, "Bu seminerlerin dışında ikinci dönemde doğrudan doktora ve yüksek lisans arkadaşlarımıza, genç asistanlarımıza ya da ihtiyaç duyanlara yönelik panellerimiz, çalıştaylarımız ve farklı etkinliklerimiz olacak. Etkinlik kapsamında her ay bir hoca olmak üzere 9 ayrı hoca gelecek, yıl sonuna kadar onlarla çalışacağız.

Açıköğretim Sisteminden, üniversiteden, farklı üniversitelerden ve sektörden konuk çağırılmaya gayret ediyoruz." diye konuştu.

Dijital ortamlar artık

hayatımızın her alanında

Ocak ayı seminerleri kapsamında düzenlenen "Hayat Dijitalleşirken" başlıklı seminer ise Açıköğretim Fakültesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hatice Ferhan Odabaşı tarafından verilen seminere, Açıköğretim Fakültesi Dekan Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Muhammet Recep Okur ve Açıköğretim Fakültesi Ar-Ge ve Uluslararası İlişkiler Grup Koordinatörü Prof. Dr. Gülsün Eby'in yanı sıra pek çok öğretim elemanı katıldı.

1990'lı yıllarda ortaya çıkan dijital vatandaşlık kavramından bahseden Prof. Dr. Odabaşı, dönemlere göre insanların uğraşı alanlarının değiştiğini, şu anda da dijital ortamın hayatımızda yaygın bir şekilde yer aldığını belirterek, bu nedenle de günümüz insanının dijital vatandaşlık becerilerini geliştirmesinin gerekliliğine dikkat çekti. Dijital görünmezlik ilkesine değinen Prof. Dr. Odabaşı, "Dijital görünmezlik ilkesinde İnternet'in

karşısında kimse sizi görmüyor. Başka yerlerde gösterdiğimiz özen ve tutumları dijital ortamlarda göstermemeye çalışıyoruz. Bu da bize bir görünmezlik kazandırıyor ve bu sayede insanlar daha rahat hareket edebiliyorlar." diye konuştu.

AÖF öğrencileri ve personeli
sınav hizmetlerinden oldukça
memnun

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi (AÖF) öğretim elemanlarından emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ayhan Gaffar Hakan, Doç. Dr. Alper Tolga Kumtepe, Doç. Dr. Kamil Çekerol, Yrd. Doç. Dr. Mehmet Fırat ve Arş. Gör. Merve Çelik tarafından hazırlanan "Açıköğretim Sınavlarında Görev Alanların ve Öğrencilerin Sınav Uygulamalarına İlişkin Görüşleri" konulu araştırmanın sunumu, AÖF Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Açıköğretim Sistemine kayıtlı 103 bin öğrenci ve sınavlarda görev alan 21 bin personel üzerinde yapılan araştırmalar hakkında Prof. Dr. Ayhan Gaffar Hakan şunları söyledi: "Zaman zaman bizlere öğrencilerimizin sınavlara ilişkin sorunları yansıyor. Bu araştırma sonunda, sınav uygulamalarına ilişkin konular hakkında bilgi sa-

hibi olduk. Araştırma sonucunda öğrencilerimizin ve sınav görevlilerinin, sistemin işleyişi konusunda oldukça memnun olduklarını da görmüş olduk."

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Fırat, her Açıköğretim sınavında, 10 bin 518 bina ve 197 bin 245 salonda sınavların gerçekleştirildiğini belirterek; araştırmanın amacı, sınırlılıkları, yöntemleri ve kitabın hazırlanma süreci hakkında bilgiler verdi. Doç. Dr. Alper Tolga Kumtepe ise çalışma sonuçlarının olumlu olduğunu, ortaya çıkan küçük sorunlar için de fakülte yönetimi tarafından gerekli önlemlerin alındığını dile getirdi. Engelli bireylere yönelik alınan önlemlere ilişkin bilgiler veren Arş. Gör. Merve Çelik, bu konunun başka bir araştırma ile irdelenebileceğini kaydetti. Etkinlik sonunda araştırma ekibine teşekkür belgeleri, AÖF Uzaktan Öğretim Bölüm Başkanı Prof. Dr. Tevfik Volkan Yüzer tarafından verildi.

"Açık ve Uzaktan Öğrenmede
Veri Madenciliği" AÖF'de
konuşuldu

"Açık ve Uzaktan Öğrenmede Veri Madenciliği" konulu seminerde de Zirve Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezinden Yrd. Doç.

Dr. Yalçın Özkan tarafından Açıköğretim Fakültesi 9. kat Seminer Salonu'nda katılımcılara bilgi aktarımında bulunuldu. Büyük veri (Big Data), büyük veri analitikleri, öğrenme analitikleri ve eğitsel veri madenciliği konuları hakkında bilgi vererek sunumuna başlayan Yrd. Doç. Dr. Yalçın Özkan, "Bu kavramlar günümüzde sıkça karşımıza çıkıyor. Eğitimle alakalı olan ve son 5 yıldan beri de tartışılan öğrenme analitikleri ve eğitsel veri madenciliği konuları önemli başlıklar arasında yer alıyor." dedi. Büyük veri ve büyük veri analitikleri hakkında kısaca bilgi verdikten sonra veri madenciliği konusuna değinen Yrd. Doç. Dr. Özkan, veri madenciliğinin tanımını şu şekilde yaptı: "Veri madenciliği, bir kurumda üretilen tüm verilerin yöntemler kullanılarak var olan ya da gelecekte ortaya çıkabilecek gizli bilgiyi su yüzüne çıkarma süreci olarak değerlendirilebilir."

Veri madenciliği farklı alanlarda
kullanılıyor

Öğrenme analitikleri hakkında da bilgiler veren Yrd. Doç. Dr. Özkan, öğrenme analitiklerinin, öğrenme ortamından ve öğrencinin ilişkide olduğu sosyal ortamdaki gelen yapısal ve yapısal olmayan veriyi kullanarak öğrencinin mevcut sorunlarını vaktinde tespit etme ve sorunlara yönelik öngörü geliştirme süreci olduğunu ifade etti. R yazılımı ile eğitsel veri madenciliği arasındaki bağa da değinen Yrd. Doç. Dr. Özkan, R yazılımının CRAN (Comprehensive R Archive Network) adlı bir ağdan yüklendiğini belirtti. Seminerin son bölümünde "R ile duyu analizleri" konusunu da ele alan Özkan, duyu analizlerinin toplumsal çatışmalarda ve özellikle kutuplaşmanın ortaya çıkarılmasında kullanılabileceğini dile getirdi. Seminer, soru-cevap bölümünün ardından Açıköğretim Fakültesi Ar-Ge ve Uluslararası İlişkiler Grup Koordinatörü Prof. Dr. Gülsün Eby'in, Yrd. Doç. Dr. Yalçın Özkan'a teşekkür belgesini takdim etmesiyle sona erdi. ■

Haber: Esen ÖZAY - Taha ULUSOY
İşıl AKIN

KÜNYE

ANADOLU HABER

Sahibi

Anadolu Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN

Genel Yayın Yönetmeni

İletişimden Sorumlu Rektör Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Barış KILINÇ

Haber Merkezi ve Genel Yayın
Koordinatörü
Uzman Elif Pınar KILINÇ

Gazete ve Dergi Koordinatörü
Yazı İşleri Müdürü
Arş. Gör. Sibel KURT

Sosyal Medya
Koordinatörü
Uzman H. Hande KAYNAR

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürü
Arş. Gör. M. Çağatay TOK

İstihbarat Şefi
Yasemin CANBOLAT

Görsel Tasarım
Emre ÖZGÜL - Fırat SOSUNCU - Esra ÖĞÜLMÜŞ - Ece CİLVE

EDİTÖRLER

Üniversite
İhsan Tarık ÇELİK
Sedef ORAL

Şehir
Gökhan
AKKURT

Kültür Sanat
Havva
ŞEKERCİOĞLU

Çevre
Arş. Gör. İpek
KUMCUOĞLU

Bilim ve Teknoloji
İlker
ŞEKERCİOĞLU

Ekonomi
Arş. Gör. Sibel KURT
Sedef ORAL

Spor
M. Sezer
KIZILATEŞ

Etkinlik Haberleri
İhsan Tarık
ÇELİK

Fotoğraf
Fırat
SOSUNCU

Fotoğraf Ekibi: Nazar KILINÇ - Canberk ÇEVİK - Eren AVCI

Türkçe Editörleri: Emine KOYUNCU, Hatice ÇALIŞKAN KÖKEN

Yayın Türü: Yerel süreli yayın
Yıl: 17 Sayı: 733
Basım tarihi: 8 Şubat 2016
Pazartesi günleri yayımlanır

Anadolu Üniversitesi
Basımevinde
10.000 adet basılmıştır.
ISSN 1302-0005

Telefon: 0.222 335 05 80 - 2496
0.222 335 28 00
e-mail: haber@anadolu.edu.tr
hamer@anadolu.edu.tr

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
Telefon: 0.222 335 05 80 - 2484

Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi ek binasına kavuştu

Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi için yapılan ek binanın açılışı gerçekleştirildi. Öğrencilere daha rahat ve iyi koşullarda eğitim verebilmek için tasarlanan binanın açılış törenine; Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Yücel Güney, Prof. Dr. Aydın Aybar, Prof. Dr. Ali Savaş Kopardal, Prof. Dr. Adnan Özcan, Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Muhsin Macit, Dekan Yardımcıları Doç. Dr. Feriştah Alanyalı ve Doç. Dr. Erkan İznik ile Anadolu Üniversitesi öğretim elemanları katıldı. Rektör Gündoğan, açılışın ardından rektör yardımcılarının,

fakülte yönetimi eşliğinde yenilenen binayı gezerek incelemelerde bulundu. Fakülte'deki incelemelerin ardından ise Edebiyat Fakültesi Prof. Dr. Taciser Tüfekçi Sivas Konferans Salonu'nda açılış ve bilgilendirme toplantısı düzenlendi.

Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, açılış ilişkin görüşlerini şu şekilde aktardı: "Yeni yapılan dersliklerimizde, laboratuvarlarımızda, kantinimizde umarım öğrencilerimiz ve siz öğretim elemanlarımız çok daha güzel ortamlarda çalışarak eğitim-öğretim faaliyetlerinizi sürdürme, teknolojik imkanlardan faydalanma şansını bulacaksınız. Edebiyat Fakültesi-

nin, Anadolu Üniversitesinin büyük fakülteleri arasında yer aldığını ifade eden Prof. Dr. Gündoğan, yeni yapılan ek bina ile fakültenin önümüzdeki 15-20 yıllık süreçte öğrenci oranı artsa bile ihtiyaçları karşılayabilecek bir yapıya kavuştuğunu belirtti. "Gerçekten göğsümüzü kabartan ve üniversitemizin kimliğine yakışır bir bina yapıldı." diyen Rektör Gündoğan, yapılan yeni ek binada sağlık, huzur içerisinde eğitim-öğretim ve araştırmanın sürdürülmesini temenni etti. Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Muhsin Macit ise inşaatı tamamlanan ve hizmete sunulan Edebiyat Fakültesi ek binasının projelendirilme süreci-

ne ilişkin görüşlerini şu şekilde dile getirdi: "Edebiyat Fakültesinin fiziki mekâna ihtiyacı olduğunu gördük ve bunu da temin edebilmek için çeşitli girişimlerde bulunduk. Proje gerçekleşmeden önce fakültenin kapalı alanı 6 bin metrekareydi ancak şu anda bu rakam 12 bin metrekareye ulaşmış durumda. Fakültenin

öğrenci kapasitesinin ve bu kapasiteye bağlı olarak da fiziki mekânın genişlediğine dikkat çeken Prof. Dr. Macit, ayrıca fakülte'de yapılan yeniliklerden de bahsetti. Program, Rektör Gündoğan ve Edebiyat Fakültesi yönetiminin açılışa özel olarak hazırlanan pastayı birlikte kesmelerinin ardından son buldu. ▀

Haber: Havva ŞEKERCİOĞLU

Spor Bilimleri Derneği bünyesinde 28 yıldır devam eden ve bu yıl 14'üncüsü düzenlenecek olan Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 2-5 Kasım tarihleri arasında Anadolu Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi ev sahipliğinde

gerçekleştirilecek. Kongreye ilişkin protokol sözleşmesi, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan ve Spor Bilimleri Derneği Başkanı Prof. Dr. Gıyasettin Demirhan tarafından Rektörlük Ofisinde imzalandı. İmza törenine;

Rektör Prof. Dr. Naci Gündoğan ve Spor Bilimleri Derneği Başkanı Prof. Dr. Gıyasettin Demirhan'ın yanı sıra Spor Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İlker Yılmaz, Dekan Yardımcıları Prof. Dr. Hayri Ertan ile Yrd. Doç. Dr. Veli Onur Çelik, Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanı Celal Avni Öztürk, Spor Bilimleri Derneği Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Günay, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü Şube Müdürü Mithat Mutu ve Spor Bilimleri Fakültesi Sekreteri Hüsnü Uslu katıldı.

Farklı spor disiplinlerinden yoğun katılımın beklendiği, Türkiye'de spor bilimleri alanının önemli organizasyonlarından biri olan kongreye ilgili olarak Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof.

14. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'nin imzaları atıldı

Dr. Naci Gündoğan, "Eskişehir ve Türkiye açısından oldukça önemli olan böyle bir faaliyete ev sahipliği yapmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Organizasyonun, en iyi şekilde yürütülmesi için gerekli çabayı fazlasıyla sarf edeceğiz." dedi.

"Spor bilimiyle ilgili her türlü konu bilimsel platformlarda ayrıntılarıyla tartışılacak"

Spor Bilimleri Derneği Başkanı Prof. Dr. Gıyasettin Demirhan ise marka değeri oldukça yüksek olan Anadolu Üniversitesi çatısı altında, böylece önemli bir kongreyi organize etmekten çok mutlu olduklarını dile getirdi. Spor Bilimleri Fakültesi Dekanı ve aynı zamanda Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Başkanı olan Prof. Dr. İlker Yılmaz, organizasyonun

Türk spor bilimine önemli katkıları olduğunu ve bu katkıların, 14'üncü kongre sırasında zirveye ulaşacağına dikkat çekti. Dekan Yardımcısı ve Kongre Genel Sekreteri Prof. Dr. Hayri Ertan, "Yaklaşık 1500 civarında katılımcının bir araya geleceği kongrede, spor ve spor bilimi ile ilgili her türlü konu bilimsel platformlarda ayrıntıları ile tartışılacaktır." şeklinde konuştu. 14. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 2-5 Kasım 2016 tarihleri arasında Anadolu Üniversitesi İki Eylül Kampüsü Yabancı Diller Yüksekokulu Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilecek. Kongre ile ilgili tüm bilgilere "https://sbk2016.anadolu.edu.tr" adresinden ulaşılabilir. ▀

Haber: Sedef ORAL

Anadolu Üniversitesi, Dr. Akın Çakmakçı Tez Ödülleri'nde 2'ncilik gururunu yaşadı

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) tarafından Eskişehir Sanayi Odası iş birliğiyle düzenlenen "TTGV Günü ve Dr. Akın Çakmakçı 5. Tez Ödülleri Töreni", Anemon Otel Eskişehir Salonu'nda yapıldı. Törene; Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Gönen, Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Savaş Kopardal, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Ultav, Sanayi Odası Başkanı Savaş Özyaydemir, Anadolu Üniversitesi Ar-Ge ve İnovasyon Koordinasyon Merkezi Teknoloji Transfer Ofisi (ARİNKOM TTO) Direktörü Prof. Dr. Ersan Pütün, Anadolu Üniversitesi

ARİNKOM TTO Proje Yöneticisi Prof. Dr. Ender Suvacı'nın yanı sıra farklı üniversitelerden pek çok öğretim elemanı katıldı.

Anadolu Üniversitesine ikincilik ödülü

Anadolu Üniversitesi ARİNKOM TTO Proje Yöneticisi Prof. Dr. Ender Suvacı danışmanlığında, Anadolu Üniversitesi Teknopark bünyesinde yer alan Entekno Endüstri Teknik ve Nano Malzemeleri Sanayi Ticaret Ltd. Şti. çalışanı Abdülkadir Murat Avcı tarafından hazırlanan "Şekil Kontrolü NaNbO₃ ve SrTiO₃ Elektrosamik Tozlarının Ergimiş Tuz Yöntemiyle Üretimi" başlıklı tez, TTGV Günü Dr. Akın Çakmakçı 5. Tez Ödülleri Töreni'nde Anadolu Üniversitesine ikincilik ödülünü getirdi. İlk üçe giren tez sahipleri ile danışmanlarına

para ödülü verildi.

Üniversite sektör iş birliğinin önemine değinen Vali Güngör Azim Tuna, konuyla ilgili düşüncelerini şu şekilde aktardı: "Son 10 yılda özel sektör, Ar-Ge çalışmalarına özendirilebilir ve üniversite-sektör iş birliklerini arttırabilmek adına önemli çalışmalar yapıyor. Ar-Ge ve inovasyon yönünde yürütülen çalışmalar için üniversite-sektör iş birliğinin üzerinde durulması gerekiyor. Çünkü üniversite başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarında girişimcilik yaygın olması, kalkınmanın en önemli hamlesidir."

"Tüketen değil üreten gençler yetiştirmeliyiz"

Türkiye'nin gelişmeleri izlemekle yetinmeyen dünyadaki dönüşümü yönlendiren ülke konumunda olması gerektiğinin altını çizen

Sanayi Odası Başkanı Savaş Özyaydemir, "Bu değişimi iyi okuyarak, temel eğitim düzeyinde ve üniversitelerde köklü reformlar yaparak sadece tüketen değil üreten gençler yetiştirmeliyiz." dedi. TTGV Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Ultav, Türkiye'nin ihtiyacı olan konularda motivasyon yaratma amacıyla çalıştıklarını belirterek, her sektörün bir arada çalışacağı ortamların oluşturulmasıyla yeni inovasyon tanımı

çerçevesinde verimli sonuçlar elde edilebileceğini aktardı. Konuşmaların ardından TTGV Günü Dr. Akın Çakmakçı 5. Tez Ödülleri Töreni'nde; Vali Güngör Azim Tuna, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Gönen, TTGV Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Ultav, ESO Başkanı Savaş Özyaydemir tarafından dereceye girenlere ödülleri verildi. ▀

Haber: Erdem ÖZTÜRK

Anadolu Üniversitesi, Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu tarafından düzenlenen üniversiteler arası spor müsabakalarında, 2014-2015 sezonunda toplamda 75 madalya alarak "Üniversiteler Arası Spor Oyunları"nda Türkiye'nin en çok madalya kazanan üniversitesi oldu.

Her yıl düzenlenen ve ilgiyle takip edilen oyunlara 2014-2015 sezonunda toplam

75 madalya alma başarısı gösterdi. Kazanılan başarılarından dolayı oldukça mutlu olduklarını belirten Anadolu Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanı Celal Avni Öztürk, yarışmaya katılan öğrencilerin çok yetenekli olduklarını ve bu niteliklerin de başarıyı getirdiğine dikkat çekti. Kazanılan başarının asıl mimarlarının sporcular olduğunu altını çizen Öztürk, "Öğrencilerimizle ne kadar gurur duysak azdır. Hazırlık dönemlerini çok iyi

Geride bıraktığımız sezonun şampiyonu Anadolu Üniversitesi

da 75 madalya alma başarısı gösterdi. Kazanılan başarılarından dolayı oldukça mutlu olduklarını belirten Anadolu Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanı Celal Avni Öztürk, yarışmaya katılan öğrencilerin çok yetenekli olduklarını ve bu niteliklerin de başarıyı getirdiğine dikkat çekti. Kazanılan başarının asıl mimarlarının sporcular olduğunu altını çizen Öztürk, "Öğrencilerimizle ne kadar gurur duysak azdır. Hazırlık dönemlerini çok iyi

geçirdiler ve bunun meyvelerini de hep birlikte aldık. Ayrıca öğrencilerimize desteklerini esirgemeyen, yoğun tempolarına rağmen büyük bir fedakârlık yapan ve emeği geçen bütün hocalarımıza teşekkür ediyoruz." dedi. Anadolu Üniversitesinin çitasını her anlamda yükselttiğini dile getiren Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanı Celal Avni Öztürk, bir sonraki sezon için de kürsüde olmayı hedeflediklerini belirterek sözlerini noktaladı. ▀

Haber: Ethem SÜNDÜK

Anadolu Üniversitesi İş Yeri Sağlık ve Güvenlik Birimi

Bazen hiç beklenmedik anlarda ufak bir dikkatsizlik, telafi edilmesi zor hatalara hatta can kayıplarına neden olabiliyor. Kaza deyince akıllara öncelikle trafik kazaları gelse de iş kazaları da bu duruma dâhil. Endüstri çağı ve yeni üretim yöntemleri ile birlikte iş kazalarında yaşanan artış oldukça dikkat çekiyor. Ancak bilimsel ve teknolojik gelişmeler, aynı zamanda bu tehlikelerin önlenmesi konusunda yeni olanaklar da sunuyor. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'yla birlikte iş yerlerinde bu kazaları azaltmak adına çalışmalar sürdürülüyor. Anadolu Üniversitesinin iş sağlığı ve güvenliği konusunda yaptıklarını Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Aydın Aybar'dan dinledik.

Üretim ve rekabetin artması, çalışanların sağlığına ve iş güvenliğine yönelik tehlikeleri de art-

tırıyor. Bu nedenle iş yerlerinde, iş sırasında doğabilecek olumsuz şartlardan çalışanları korumak, üretimin devamlılığını sağlamak ve verimliliği arttırmak için yapılan çalışmaları ifade eden "İş Sağlığı ve Güvenliği" (İSG) kavramı, endüstrileşme ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte giderek daha da önemli hâle geliyor.

İş sağlığı ve güvenliği kavramını, iş ortamında sağlıklı ve güvenli çalışma koşullarını oluşturarak; iş kazaları ve meslek hastalıklarını en alt seviyeye indirmek, böylece maddi ve manevi kayıpları önleyerek verimliliği arttırmak şeklinde tanımlamak mümkündür. İş sağlığı ve güvenliğinde amaç ise çalışanın sağlığını tehdit eden, onu tehlikeye sokan, millî ekonomiye zarar veren "kazaların" ve "meslek hastalıklarının" meydana gelmesini önlemek ve çalışanın sağlığını korumaktır.

Bu doğrultuda her türlü riskin önlenmesi amacıyla kurum ve kuruluşlarda çeşitli birimler açılıyor. Özellikle üniversitelerde iş sağlığı ve güvenliği üzerine çalışmalar ya-

pan birimlerin sayısı gün geçtikçe artıyor. Anadolu Üniversitesi İş Yeri Sağlık ve Güvenlik Birimi 2014 yılından bu yana çalışmalarına devam ediyor.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nda, çalışan personellere eğitim vermek, risk değerlendirme raporu oluşturmak, acil durum planlamaları yapmak ve çalışanların sağlık ve güvenliğini korumak şeklinde dört temel ilkesi bulunuyor. İlkeler kapsamında personelleri bu konuda bilinçlendirmek ve farkındalık yaratmak adına sürekli eğitimler verilmesi gerekiyor. Anadolu Üniversitesinde ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının "NACE KODUNA" (Avrupa Topuluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması) göre az tehlikeli sınıfa girdiği için bu eğitimler verilmiş ve üç yılda bir verilmesi planlanmıştır. Ancak iş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana, işe dönüşünde, çalışmaya başlamadan önce kazanın veya meslek hastalığının sebepleri, korunma yolları ve güvenli çalış-

ma yöntemleri ile ilgili ilave eğitim de veriliyor. Bu durumlar haricinde herhangi bir sebeple altı aydan fazla işten uzak kalanlara da tekrar işe başlamadan önce bilgi yenileme eğitimi sunuluyor.

Her birim için ayrı ayrı hazırlanan risk değerlendirme raporlarında, birimlerin tehlike ve riskleri farklı olduğu için önce tehlike kaynakları belirlenmekte, tehlikeler tanımlanarak bu doğrultuda risklerin değerlendirilmesi gerçekleştirilmektedir. Anadolu Üniversitesi için bütün birimlerde arama, kurtarma ve tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ekipleri kurulmuş olup tüm birimlerde acil durum planları tamamlanmıştır. Risk değerlendirme raporları kapsamında işyeri ortam ölçümleri (aydınlık, termal konfor, toz, gürültü, VOC, titreşim) gerçekleştirilerek bu ölçümlerin ardından çıkan sonuçlara göre ise tedbirler alınmaya devam etmektedir.

Anadolu Üniversitesinin İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri Türkiye'de alanında ilklerden

biri olan Anadolu Üniversitesi İş Yeri Sağlık ve Güvenlik Birimi, üniversitede çalışan personellere yönelik eğitimler düzenliyor. Yaklaşık 8 saat süren eğitimlere katılmayanlar için aynı eğitimler tekrar ediliyor. İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimlerinin mevzuat ile ilgili konularında, Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Özgür Oğuz ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Dilek Bayboradan yardım alınırken; teknik konularda, iş güvenliği uzmanları Akif Kızıldağ ve Aşır Tutsun ve sağlıkla ilgili konularda ise iş yeri hekimleri Dr. Belgin Özil ve Dr. Esin Sayer eğitimler veriyor.

6331 sayılı Kanun gereği iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konular, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından belirlenmiş durumda. Ayrıca, eğitim konularının da iş faaliyetleri dikkate alınarak planlanması gerçekleştiriliyor. ▀

Haber: M. Ekrem CEYLAN

KAYNAKÇA

<https://www.rmit.edu.au/media/public-site-media-production/rmit-images/marketing-only/fa-sia/Workplace-health-and-safety-1920x960.jpg>

Eczacılık Fakültesinden Narkotik Analizinde hızlı çözüm

Pek çok gencin bağımlı hâle geldiği bonzai ve benzeri narkotik maddeler, Eczacılık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yusuf Öztürk'ün ortaya koyduğu projeye artık kolaylıkla tespit edilebiliyor. Doping ve narkotik madde analizlerinin sonucu 48 saat gibi kısa bir sürede analiz edilebilecek.

İlk defa Hacettepe Üniversitesinin akredite olarak katkı sağladığı bu yeniliğin, 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesinde de uygulanmaya başlanması planlanıyor. Hazırlıkları tamamlanan Doping ve Narkotik Madde Analiz Laboratuvarının, Eskişehir ve çevre illere de büyük fayda sağlayacağı düşünülüyor.

Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı ve Farmakoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yusuf Öztürk'ün müdürlüğü olduğu Doping Laboratuvarının Müdür Yardımcılığını ise

Analitik Kimya Ana bilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Nafiz Öncü Can üstleniyor. Laboratuvarında Eczacılık Fakültesi Dekan Yardımcısı ve Farmasötik Kimya Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Yusuf Özkay ve Uzman Serhat Levent eşlik ediyor.

Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yusuf Öztürk'ün fikir babası olduğu proje düşüncesi, Eskişehir Emniyet Müdürlüğüne bağlı Narkotik Şube çalışanlarının Eczacılık Fakültesine yaptığı başvuruya birlikte ortaya çıkıyor. Narkotik Şube çalışanlarının Eczacılık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Öztürk'ü ziyaret etmesinin ardından, bağımlılık yapan maddelerin analiz ve teşhisi konusunda daha hızlı sonuçlara ulaşabilmek adına Anadolu Üniversitesi Eczacılık Fakültesinde Doping Laboratuvarının kurulma kararı alınıyor.

Kurulan laboratuvar yardımıyla bu maddeleri kimyasal olarak saptamak oldukça kolaylaşıyor. Hatta bugüne kadar hiç analiz edilmemiş bir maddeyi de labo-

ratuvar sayesinde analiz ve teşhis etmek mümkün. Ancak maddelerin etki ve zararlarının saptanması için daha farklı araştırmaların yapılması da gerekiyor. Şu aşamada laboratuvarın sadece madde teşhis ve analizi konusunda çalışacağını söylemek daha doğru bir tespit gibi gözüküyor.

24 saat kesintisiz madde analizi

Dekan Prof. Dr. Yusuf Öztürk, laboratuvarı kurarken amaçlarının bağımlılık yaratıcı maddelerle mücadele etmek olduğunu ifade ediyor: "Bizi bu laboratuvar üzerinde çalışmaya yönelten şeylerden biri de Narkotik Şube çalışanları oldu. Bir gün beni ziyaret edip bonzai konusunda bilgi edinmek istediklerini; özellikle çabuk ve duyarlı sonuçlar elde etmek istediklerini söylediler. Laboratuvar fikrinin doğuşunda bunun da etkisi oldu. Ayrıca, laboratuvardaki makineler 24 saat analiz yapabilmeye kapasitesine sahip, bilgisayar kontrol sistemi ve kütüphanesi sayesinde ise yanılma payını en aza indiriyor. Bu teknoloji sayesinde laboratuva-

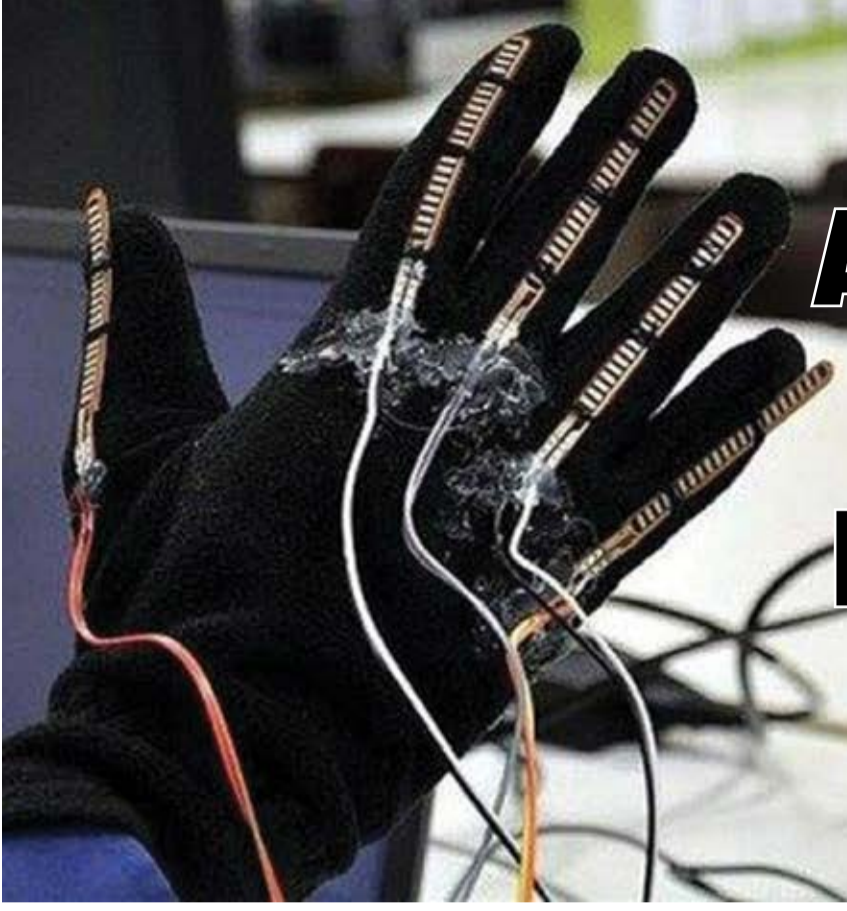
rımızda çok duyarlı miktar tahlilleri yapılabilir."

Birçok ilaçta doping özelliği var

Dopingün pek çok farklı boyutunun olduğunu ifade eden Prof. Dr. Öztürk, birçok ilaçta doping özelliği olduğu bilgisini veriyor ve doping etkisi bırakan maddeler hakkında şunları söylüyor: "Doping deyince akla ilk olarak sporcuların kullandığı maddeler geliyor ancak daha kapsamlı düşündüğümüzde dopingün başka şekillerde de karşımıza çıktığını

görüyoruz. Örneğin, yasak olmasına rağmen kümes hayvanları, koyun ve sığır gibi kasaplık hayvanlarda et verimini yükseltmek için kullanılan bazı ilaçlar, anabolizan steroidler denilen bir hormon çeşidi içeriyor. Bu ilaçların verildiği hayvanların etinde zamanla biriken hormon kalıntıları çocuklarda ergenlik döneminin erken veya daha geç olması, kılınma, ses karakterlerinin değişmesi gibi sağlık sorunlarının ortaya çıkmasına neden oluyor." ▀

Haber: İhsan Tarık ÇELİK - Esen ÖZAY

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ, ÖĞRENCİLERİNİN BAŞARILARIYLA GURUR DUYUYOR

İhsan Tarık ÇELİK

Anadolu Üniversitesi öğrencileri, aldıkları eğitimin hakkını imza attıkları birbirinden yaratıcı tasarım ve projelerle vermeye devam ediyor. Anadolu Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik Elektronik Bölümü mezunlarından Erhan Akan ile mimarlık ve Tasarım Fakültesi Endüstriyel Tasarım Bölümü 4'üncü sınıf öğrencisi Ulaş Tigin, hayata geçirdikleri proje ve tasarımlarla Anadolu Üniversitesini başarıyla temsil etmenin gururunu ve mutluluğunu yaşıyor.

Anadolu Üniversitesi, sahip olduğu bilgi birikimini ve tecrübesini öğrencilerinin projeleri aracılığıyla toplumun bütün kesimleriyle paylaşmanın gururunu duyuyor. Görme engelli bireylerin hayatını kolaylaştırmak amacıyla geliştirdiği "Akıllı Eldiven" projesiyle Mühendislik Fakültesi mezunu Erhan Akay, 2. Plastik ve Metal Ambalaj Tasarım Yarışması'nda ikincilik ödülüne layık görülen "Case" projesiyle de Ulaş Tigin, Anadolu Üniversitesini başarıyla temsil eden öğrencilerin başında geliyor. Anadolu Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Naci Gündoğan, hem Anadolu Üniversitesine bu gururu ve sevinci yaşatan öğrencilere teşekkürlerini iletmek hem de Anadolu Üniversitesinin bundan sonraki süreçte de kendilerine sonsuz desteklerinin süreceğini belirtmek üzere Erhan Akan ve Ulaş Tigin'i makamında ağırladı. Anadolu Üniversitesine başarılarıyla bu gururu yaşatan öğrencilerden Erhan Akan ve Ulaş Tigin ile gazetemizin bu sayısı için görüştük.

"Akıllı Eldiven" görme engellilere ışık oluyor

Anadolu Üniversitesi Mühendislik Fakültesi mezunlarından Erhan Akan, görme engelliler için geliştirmiş olduğu "Akıllı Eldiven" projesinin klavye fonksiyonlu özellikleri sayesinde, görme engelli bireylere büyük kolaylıklar sağlayacağına dikkat çekerek şu bilgileri aktardı: "Görme engelli bireylerin kullanabileceği bir arayüze sahip olan 'Akıllı Eldiven', üzerindeki sensörler yardımıyla kullanıcının hareketlerini tanımlayarak, her komutu klavye harfine dönüştürüyor. Bitirme projesi olarak tasarladığım 'Akıllı Eldiven'in geliştirilmesi sürecinde Mühendislik Fakültesi Öğretim Elemanı Öğr. Gör. Dr. Mustafa Müjdat Atan'ın, bü-

yük destekleri oldu. Uzun zamandır engelli bireylerin hayatlarını kolaylaştıracak bir proje üzerinde çalışıyordum. Aklımda ilk olarak 'Akıllı Eldiven' değil, engelli bireylere yönelik başka bir proje vardı. Bu projenin üzerine, lisans eğitimimde danışmanım olan Öğr. Gör. Dr. Mustafa Müjdat Atan'ın da yardımı ile farklı özellikler ekleyerek 'Akıllı Eldiven'i ortaya çıkarttık."

"Bu proje yaratıcılığımın farkına varmamı sağladı"

Projesinin henüz geliştirilme aşamasında olduğunu belirten Akan, bu yüzden çalışmalarını aralıksız bir şekilde sürdürdüğünü söyleyerek projesiyle ilgili ilerleyen dönemlerdeki hedeflerine ilişkin olarak şunları söyledi: "Şu an için sadece hareketleri algılayıp klavye harflerine dönüştüren eldiveni, kullanıcıya geri bildirim verebilecek şekilde geliştirmek, ilerleyen dönemlerdeki hedeflerim arasında yer alıyor. Bu proje, yaratıcılığımın farkına varmamı sağladı. Açıkçası bunun bu kadar ses getireceğini bilmiyordum ama aldığım olumlu tepkilerden dolayı çok mutluyum. Sırada daha farklı ve daha yaratıcı projelerim var. Gerek sektörel gerekse akademik anlamda beni iyi yerlere taşıyacağına inandığım diğer projeleri hayata geçirmek ve 'Akıllı Eldiven'i daha donanımlı hâle getirmek, ilerleyen dönemlerdeki hedeflerimin başında geliyor."

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi tarafından düzenlenen Bitirme Projeleri Sergisi'nde görücüye çıkan "Akıllı Eldiven'i farklı arayüzlerle birleştirmeyi de planladığını sözlerine ekleyen Erhan Akan, hedeflerine ulaşabilmek adına hem yurt içinde hem de yurt dışında girişimlerini sürdüreceğini söyledi.

Eldivenin kalıbının alınması ve yeni bir tasarıma dönüştürülmesi için bundan sonraki aşamalarda en-

düstriyel tasarım eğitimi almış öğrencilerden de yardım isteyeceğini ifade eden Akan, "Ortaya daha değişik, daha kullanışlı bir tasarım çıkaracağım ancak bunun için güçlü bir ekibin desteğine ihtiyacım var." diyerek projesiyle ilgili farklı alanlardaki kişilerin de desteğini beklediğini dile getirdi.

Endüstriyel Tasarım Bölümüne ikincilik ödülü

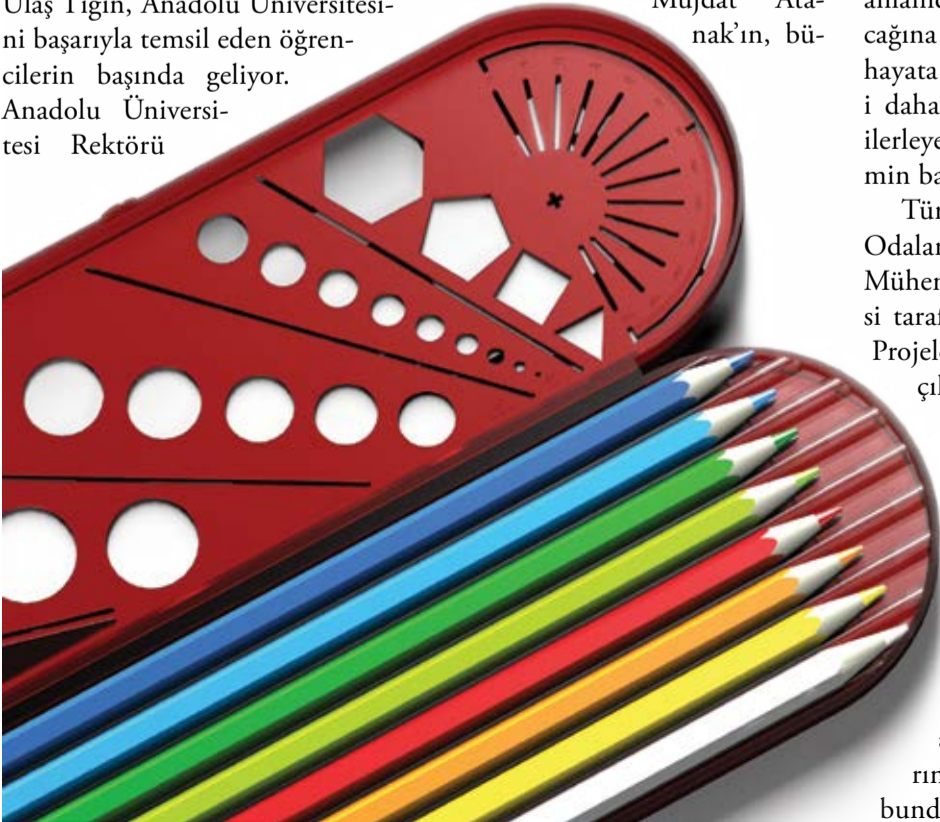
Anadolu Üniversitesinin adını başarıyla temsil eden bir diğer öğrenci ise Endüstriyel Tasarım Bölümünde öğrenimini sürdüren ve son sınıfta olan Ulaş Tigin. Tigin, "Case" adlı tasarımıyla 2. Plastik ve Metal Ambalaj Tasarım Yarışması'ndan ikincilik ödülüyle dönerek hem kendi hem de Anadolu Üniversitesi adına önemli bir başarıya imza attı. Daha önce de katıldığı pek çok yarışma ve sergiden ödülle dönen Tigin, bu kez bir kuru kalem boya kutusunu, üzerine yazı yazılabilen bir araca dönüştürdü.

"Case" adlı tasarımının hem kalem kutusu olarak kullanılabilmesini hem de kapaklarının birleştirilmesiyle üzerine yazı yazılabilen bir dijital defter görevi gördüğünü dile getiren Ulaş Tigin, çocukluğundan bu

yana değişik tasarım ve projelere ilgi duyduğunu söyledi. Tasarımın ortaya çıkış amacının gündelik hayatı kolaylaştıran yardımcı araçlar üretmek olduğunu belirten Tigin, yeni projelerinin de yolda olduğunu müjdesini verdi.

"Başarılı ve yaratıcı olmak için iyi bir ekibe ihtiyacınız var"

"Case" projesi sayesinde mezun olduktan sonra da başarılı olabileceğini kanıtladığını dile getiren Tigin, yeni projelerinde de aynı standardı yakalamayı planladığını belirtti. Üniversitedeki arkadaşlarının ve hocalarının da kendisine her konuda yardımcı olduğuna değinen Ulaş Tigin, projelerinin dışında kendisine ait olan tasarım atölyesindeki çalışmalarını da sürdürdüğünü ifade etti. Atölyede, babası ile birlikte yeni projeler üzerinde çalıştıklarını söyleyen Tigin, "Başarılı ve yaratıcı olmak için iyi bir ekibe ihtiyacınız var." dedi.

ENGELLERİN ORTADAN KALKTIĞI MERKEZ: ENGELLİLER KOORDİNASYON MERKEZİ

Eskişehir Valiliğinin çalışmaları sayesinde 2009 yılında hayata geçirilen Engelliler Koordinasyon Merkezi, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'nün sekretaryalığında engelli bireylerin, toplumsal yaşamın her alanına katılmalarını hedefliyor. Bu hedeften hareketle eski Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulunun giriş katında hizmetlerini sürdüren merkez, bünyesinde yer alan kültürel ve sanatsal çalışma alanları sayesinde engelli

bireylerin, toplumsal fırsatlardan eşit şekilde yararlanabilmelerinin önünü açıyor. Bu kapsamda Engelliler Koordinasyon Merkezi tarafından 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde düzenlenen sergi açılışında, engelli vatandaşlarla bir araya gelen Vali Güngör Azim Tuna ile Valilik bünyesinde hizmet veren Engelliler Koordinasyon Merkezinin yürüttüğü çalışmalar üzerine konuştuk.

Gökhan AKKURT

Fırsat eşitliğinin kapıları bu merkezde açılıyor

"Fırsat eşitliği" ilkesinden hareketle, 2009 yılında Eskişehir Valiliği tarafından temelleri atılan Engelliler Koordinasyon Merkezi, kurulduğu günden bu yana engelli bireylerin yaşam kalitelerini yükseltmek ve toplumsal yaşama katılmalarını sağlamak amacıyla faaliyetlerini sürdürüyor. Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü ile iş birliği içerisinde çalışmalarını sürdüren merkez, hafta içi 09.30-15.30 saatleri arasında engelli bireylere kapılarını açıyor. Merkez, özel eğitim ve sosyal hizmet alanındaki uzmanlar aracılığıyla engellilikle ilgili toplumda farkındalık yaratabilme ve engelli bireylerin yaşamlarındaki en büyük destekçisi olabilme hedefiyle kültürel ve sanatsal pek çok projeye imza atıyor. Merkez, ayrıca engelli bireylerin haklarına saygılı bir toplum yapısının oluşumuna katkıda bulunmak için gerekli planlamaların yapılması, engellilere yönelik yardım ve destek hizmetlerinin güçlendirilmesi, bağışçılar ile engellilerin buluşturulması, düzenlenen aktivitelerle engelli bireylerin ve ailelerin sosyal hayata kazandırılmasının yanı sıra ailelerin bilinçlendirilmesine yönelik eğitim uygulamalarını da başarıyla hayata geçiriyor.

İnsan hakları, pozitif ayrımcılık ve fırsat eşitliği gibi kavramların temel alındığı merkezde, engelli vatandaşlara ve ailelerine yönelik olarak; koruma, kollama, destekleme, bilgilendirme, yönlendirme, sosyal ve psikolojik destek gibi farklı alanlarda hizmetler sunuluyor. Merkez, bünyesinde bulundurduğu takı ve resim atölyesi, bilgisayar laboratuvarı, dinlenme salonu, kütüphane ve çok amaçlı salon gibi alanlarla engelli bireylerin toplumsal yaşama katılmalarını sağlıyor. Bu çalışmalar esnasında engelli bireylere, özel eğitim ve resim alanındaki öğretmenlerin yanı sıra bir de sosyal hizmet uzmanı eşlik ediyor. Ayrıca engelli bireylerin ulaşım sıkıntılarını ortadan kaldırmak için merkez tarafından servis hizmeti sunuluyor. Engelliler Koordinasyon Merkezi, engelli bireylere yönelik sunduğu bütün bu hizmetlerle eğitim faaliyetlerinin sürekliliğini amaçlıyor. Merkez, bu hizmetleri sunarken kendi olanaklarının yanında üniversitelerin, belediyelerin, özel kuruluşların, vakıfların, derneklerin, kamu kurum ve kuruluşlarının sağladığı imkânları kullanıyor. Engelliler Koordinasyon Merkezi, engelli bireylerin yaşamını her

alandaki kolaylaştırabilmek adına şehirdeki tesislerin engelli bireylerin kullanımına uygun hâle getirilmesi yönündeki projelerini de başarıyla hayata geçiriyor.

"Engelli vatandaşlarımızla sürekli iç içeyiz"

3 Aralık Dünya Engelliler Günü kapsamında, Eskişehir Valiliği Engelliler Koordinasyon Merkezinin düzenlediği sergi açılışında engelli bireylerle bir araya gelen Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, Engelliler Koordinasyon Merkezi aracılığıyla yürüttükleri faaliyetlere ilişkin açıklamalarda bulundu.

"Sadece Engelliler Günü dolayısıyla değil, biz engelli vatandaşlarımızla sürekli iç içeyiz." diyen Vali Tuna, Eskişehir Valiliğinin engelli bireyler konusundaki duyarlılıklarına ve bu yöndeki çalışmalarına değindi. Engelli bireylerin toplumsal yaşama katılmalarının önünü açmak amacıyla Valilik bünyesinde oluşturulan Engelliler Koordinasyon Merkezinin, hem kendileri için hem de engelli vatandaşlar için önemini dile getiren Güngör Azim Tuna, "Engelliler Koordinasyon Merkezi ile engelli vatandaşlarımızın sosyalleşmelerine yardımcı olacak altyapıyı oluşturuyoruz. Oluşturduğumuz altyapı sayesinde eğitimcilerimizin

de katılımlarıyla engelli vatandaşlarımızın el becerilerini geliştirecek ve yeni tasarımlar üretmelerini sağlayacak ortamı hazırlıyoruz. Amacımız, onların mutlu olmalarını ve hayata tutunmalarını sağlamak. Ayrıca çalışabilecek durumda olan engelli bireylerimizin istihdam edilebilmelerine yardımcı oluyoruz. Çalışamayacak durumda olanların da sosyal ve kültürel faaliyetlerde yer almalarını sağlıyoruz." diye konuştu.

"Engelli vatandaşlarımızın mutluluğu bizi de mutlu ediyor"

Engelli bireylerin, kolay bir hayat süremediklerine dikkat çeken Tuna, özellikle ailelerinin yanında yaşamlarını sürdüren bireylerin, sürekli ailelerine bağımlı yaşamak gibi zorluklarla karşı karşıya kaldıklarını belirtti. Valilik olarak tam da bu noktada Engelliler Koordinasyon Merkezi aracılığıyla devreye girdiklerini dile getiren Vali Tuna, merkezde yürüttükleri çalışmalara engelli bireyleri dâhil ederek en azından eğitim saatleri içerisinde ailelerin yaşamlarını kolaylaştırdıklarını söyledi. Bütün yönleriyle düşünüldüğünde yürütülen çalışmaların çok yönlü bir fayda sağladığını ifade eden Güngör Azim Tuna, engelli bireyler konusundaki toplumsal duyarlılıkla ilgili olarak "Eskişehir halkının, engelli vatandaşlara karşı üst düzey bir duyarlılığa sahip olduklarını düşünüyorum. Biz de, Eskişehir Valiliği olarak üzerimize düşeni yapmaya çalışıyoruz. Engelli vatandaşlarımızın mutluluğu bizi de mutlu ediyor." dedi.

Kurulduğu günden bu yana merkeze katılımın arttığına ve bu durumun da kendileri için sevindirici olduğunu deşinen Tuna,

"Bedensel engelliyim ama kendimi engelli olarak görmüyorum." diyen Pervin Yıldırım ise aslında bu durumun hayatın tadını çıkarmak adına bir şans olduğunu altını çizdi. Önceleri morali bozuk bir şekilde evde oturduğunu söyleyen Yıldırım, Engelliler Koordinasyon Merkezine gitmeye başlamasının ardından hayatındaki pek çok şeyin değiştiğini ifade etti.

şu anda Engelliler Koordinasyon Merkezinin, eski Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu bünyesinde kendileri için ayrılan bölümde hizmet verdiğini belirtti. Asıl amaçlarının bütün engelli bireylerin, bir çatı altında toplanabilmelerini sağlayacak bir mekâna kavuşturulması olduğunu dile getiren Vali Güngör Azim Tuna, böyle bir yere sahip olunmasının ardından da bütün engelli derneklerini aynı çatı altında toplamak istediklerini söyledi. Vali Tuna, konuyla ilgili olarak sözlerini şu şekilde sürdürdü: "Böyle bir yapıyı oluşturduğumuz takdirde daha geniş bir katılımıyla birlikte daha farklı sosyal faaliyetleri yapabiliriz. Bunun için de yerel yönetimlerle, kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği yapabileceğimizi düşünüyorum. Böyle bir çalışmaya ihtiyaç var, çünkü bu tür dernekler kısıtlı mekânlarda ve olanaklarda ayakta kalmaya çalışıyorlar."

“Anadolu Üniversitemize duyarlılıklarından dolayı teşekkür ederiz”

Engelli bireylere yönelik çalışmalar konusunda Anadolu Üniversitesi ile yakın temas hâlinde olmanın faydalı olacağını düşündüğünü dile getiren Tuna, engelli bireylerle ilgili konular dışında da şehir olarak Anadolu Üniversitesinin sahip olduğu potansiyelin daha iyi değerlendirilebileceğine dikkat çekti. Anadolu Üniversitesi ile Valilik iş birliğinde pek çok projeye imza attıklarını ifade eden Vali Tuna, “Engellilerle ilgili olarak Anadolu Üniversitesi ile üzerinde çalıştığımız ama henüz sonlandırmadığımız bir çalışmamız var. Bu çalışmalardan da gördüğümüz kadarıyla Anadolu Üniversitemizin engelli vatandaşlarımızla ilgili konularda da iş birliğine hazır olduğudur. Anadolu Üniversitesinin avantajlarını belki de yeni keşfediyoruz. Merkezimiz aracılığıyla yürüttüğümüz çalışmalar gönüllülüğe dayalı bir şekilde yürütüldüğü için biz de aslında pek çok şeyi yeni öğreniyoruz ve farkına varıyoruz. Anadolu Üniversitemize, duyarlılıklarından dolayı teşekkür ederiz.”

Anadolu Üniversitesi ile “otizm” konusunda da çalışmalar yaptıklarına değinen Güngör Azim Tuna, otizmliler toplum tarafından gereken ilginin gösterilmesi gerektiğinin altını çizerek şunları söyledi: “Otizmliler bireylerin eğitilebilir bir kesim olduğunun farkındayız ancak bunun yanında belli bir altyapı lazım. Üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının, kamu kurum ve kuruluşlarının bu konuda üzerlerine düşeni yaparak engelli ve otizmliler bireylerin yanı sıra ailelerine de destek olmaları gerekiyor. Bütün bu çalışmaların temelinde insanların üzerindeki maddi ve manevi yükü hafifletmek yatıyor.” Valilik olarak engelli bireylere merkez çatısı altında ellerinden geldiğince destek olmaya çalıştıklarını belirten Tuna, bunun yanında merkezdeki bireylere destek anlamında başta gençler olmak üzere toplumdaki herkesi duyarlılığa davet etti ve ekledi: “Gençlerimizin, engelli kardeşlerimizin farkında olmaları, vakit buldukça onlarla görüşmeleri ve onları dinlemeleri gerektiğini düşünüyorum. Günümüzde sosyal medya artık daha etkin kullanılıyor ve bu şekilde daha geniş bir kitleye ulaşılabilir.

Bu mesajların sürekli birbirimize verilmesi lazım. Eskişehir’deki insanlara, Engelliler Koordinasyon Merkezinin farkında olmaları çağrısında bulunmak istiyorum. Engelli vatandaşlarımızın, her şeyden önce iletişim ihtiyacı olduğunu unutmamalıyız.”

“Sosyal hayata katılınsınlar, evde kapalı kalmassınlar”

Engelliler Koordinasyon Merkezi ile arkadaşının yönlendirmesi sonucu tanıştığını ve bu sayede de hayatında birtakım değişikliklerin beraberinde geldiğini belirten Şöhret Çam, merkezdeki öğretmenler aracılığıyla el sanatları ve resimle uğraşmaya başladığını dile getirdi. Merkezde kendilerine sağlanan olanaklardan oldukça memnun olduklarını söyleyen Çam, Engelliler Koordinasyon Merkezine katılma sürecini ise şu şekilde aktardı: “Engelliler Koordinasyon Merkezine katılma fikri aklıma geldiğinde ilk olarak annemin engeliyle karşılaştım ve bu konuda da birtakım sıkıntılar yaşadık. Annem, koruma içgüdüsünden hareketle kararına başta ön yargılı bir şekilde yaklaştı. Ben de bu tavrından dolayı kendisine merkeze gitme zorunluluğum olduğunu söylemek zorunda kaldım. Sağ olsun merkezdeki yetkililer de bu konuda bana destek oldular ve bu sayede merkezle tanışmış oldum. Artık ben gitmek istemesem bile annem beni zorla gönderiyor.”

Hafta içi her gün, 9.30-15.30 saatleri arasında merkezden yararlanabildiklerini ve kendilerine servis olanağı da sağlandığını ifade eden Şöhret Çam, “Herkesin mutlaka Engelliler Koordinasyon Merkezinden yararlanmasını tavsiye ediyorum. Sosyal hayata katılınsınlar, evde kapalı kalmassınlar.” diyerek merkezin kendileri için taşıdığı öneme dikkat çekti.

“Arkadaşlarımızla bir arada olmak çok önemli”

Şöhret Çam gibi kendisinin de Engelliler Koordinasyon Merkeziyle, arkadaşı sayesinde tanıştığını belirten Neslihan Gürcan, çok istemesine rağmen çocuklarından dolayı geç de olsa merkeze dâhil olma fırsatı yakaladığını söyledi. Engelliler Koordinasyon Merkezine gitmek istediğinde en büyük desteği ailesinden gördüğünü ifade eden

“*Otizmliler bireylerin eğitilebilir bir kesim olduğunun farkındayız ancak bunun yanında belli bir altyapı lazım. Üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının, kamu kurum ve kuruluşlarının bu konuda üzerlerine düşeni yaparak engelli ve otizmliler bireylerin yanı sıra ailelerine de destek olmaları gerekiyor. Bütün bu çalışmaların temelinde insanların üzerindeki maddi ve manevi yükü hafifletmek yatıyor.*”

Gürcan, merkezle ilgili düşüncelerini şu şekilde dile getirdi: “Kısa bir süredir merkeze gidiyorum ve burada arkadaşlarımızla bir arada olmak çok önemli. Sağlıklı insanlarla diyalog kurmamız biraz zor oluyor ancak engelli insanlarla daha rahat ve kolay diyalog kurabiliyoruz. Merkezde, arkadaşlarımızla iletişimimiz çok güzel. Ayrıca merkez sayesinde hem de sanatlarıyla uğraşabiliyoruz hem de yaptığımız çalışmalar düzenlenilen etkinlikler sayesinde sergileyebiliyoruz. Yaptığımız işin kalıcı olabilmesi için destek gerekiyor.”

“Yeteneği olan her engelli Engelliler Koordinasyon Merkezi’nde eğitim alabilir”

Uzun süredir Engelliler Koordinasyon Merkezindeki çalışmalara katıldığını ve merkez sayesinde resim sergisi açma hayalini gerçekleştirdiğine değinen görme engelli İlker Ertuğrul, merkeze ve çalışmalarına ilişkin görüşlerini şu şekilde aktardı: “Engelliler Koordinasyon Merkezini arkadaşım sayesinde öğrendim ve hemen merkezdeki çalışmalara katıldım. 15 yıldır resimle uğraşıyorum ve merkez sayesinde 2011 yılında sergi açma hayalimi gerçekleştirmiş oldum. Engelliler Günü dolayısıyla bugün, 3’üncü sergimi açma fırsatı yakaladım. Zamanı

geldiğinde de kişisel sergimi açmak istiyorum.”

Sergilerdeki eserlerini öğretmenlerinin anlatımının yanında dokunma yöntemiyle oluşturduğunu söyleyen Ertuğrul, çalışmalarında yer alan Odunpazarı Evleri ve Kız Kulesini de aynı şekilde resmederek sergiye yetiştirdiğini dile getirdi. “Yeteneği olan her engelli, engelliler koordinasyon merkezinde eğitim alabilir.” diyen İlker Ertuğrul, kendisi gibi engelli olan kişilere şu tavsiyelerde bulundu: “Bütün engelli bireyler, yeter ki evden sokağa çıksınlar ve toplum içerisine katılınsınlar. Bunu gerçekleştirdikleri zaman çok güzel çalışmalar ortaya çıkacağına inanıyorum. Ben eve saklanmadım, toplum içerisine çıktım ve şu anda resimlerimi sanatseverlerle buluşturuyorum. Bir hayalim de güzel sanatlardaki öğretmenler ve öğrencilerle ortak bir resim çalışması gerçekleştirebilmek. Bunu da sırf, güzel sanatlar alanında eğitim alan öğrencilerin, öğretmen olduklarında görme engelli öğrencilerine destek olabilmeleri adına örnek olabilmek için istiyorum.”

“Bedensel engelliyim ama kendimi engelli olarak görmüyorum”

“Bedensel engelliyim ama kendimi engelli olarak görmüyorum.” diyen Pervin Yıldırım ise aslında bu durumun hayatın tadını çıkarmak adına bir şans olduğunu altını çizdi. Önceleri morali bozuk bir şekilde evde oturduğunu söyleyen Yıldırım, Engelliler Koordinasyon Merkezine gitmeye başlamasının ardından hayatındaki pek çok şeyin değiştiğini ifade etti. Merkezin, kendilerine terapi gibi geldiğini belirten Pervin Yıldırım, merkeze gitmedikleri günlerde arkadaşlarıyla birbirlerini aradıklarını ve özlediklerini dile getirdi. Engelliler Koordinasyon Merkezinin kendileri için önemli olduğuna değinen Pervin Yıldırım, merkezdeki herkese yardımlarından dolayı teşekkürlerini ilettili. Son olarak engelli olmayan bireylere tavsiyelerde bulunan Yıldırım, “Yaşama karşı her zaman pozitif olunlar ve hayatlarından her zaman zevk almayı bilsinler.” diyerek sözlerini noktaladı.

BİR MEDİTASYON TEKNIĞİ: MANDALA

Çizmeseniz bile karşısına geçip detaylarını ve renklerini incelediğinizde içinize huzur dolduran renkli ya da siyah-beyaz şekillerin "Mandala" olduğunu ve aslında ardında çok derin bir felsefesinin yer aldığını biliyor muydunuz?

Işıl AKIN

Mandala, tarihi çok eskilere dayansa da özellikle geçtiğimiz yaz aylarında birçok kişinin ilgi gösterdiği popüler bir çizim ve boyama stili olarak hayatımıza girdi. Bu işe gönül verenler tarafından uzun yıllar boyunca yapılmasına rağmen son zamanlarda farkındalığı artan mandala, hemen hemen her yaş grubundan insanı ve özellikle de yetişkinleri içerisine alan bir sanat dalı olarak geç de olsa kendini bize tanıttı. İnsanlar tarafından yeni yeni öğrenilmeye başlanan; dairelerin içine yerleştirilmiş, ustaca ve ayrıntularla işlenmiş desenlerin renklendirilmesiyle yapılan mandalanın amacını, nerelerde kullanıldığını ve en önemlisi aslında mandalanın ne olduğunu bu zanaate başlama hikâyesi ile birlikte Mandala Eğitmeni Aslıhan Aksun'a sorduk.

Bakıldığında yuvarlak şekillerin içine işlenmiş desenleri renklendirmek gibi gözükse de aslında mandala, bu işin uzmanları tarafından bir terapi olarak adlandırılıyor. Her ne kadar yaygın olarak renkli çizimlerle bilinse de sadece kara kalemle siyah beyaz mandalalar da çiziliyor. Renkli mandalaya göre daha kolay olarak algılsa da, siyah beyaz mandalanın da çiziminden iyi bir sonuç elde etmek için siyah yerlerin doğru bir şekilde vurgulanması gerekiyor. Ayrıca mandalayla çizerken ve boyarken sahip olunan hislerin de mandalaya geçtiğine ve sonrasında ortaya çıkan eserlerin bu hisleri taşıdığına inanılıyor. Öyle ki iyi bir enerjiyle çizilen mandalalar pozitif enerji veriyor düşünceyle saklanıp duvarlara asılırken; gergin anda çizilen mandalalar ise negatif enerji verdiği gerekçesiyle yakılıyor. Bilinçaltında var olan duyguların açığa çıkmasına yardım eden mandalanın, gerginliği azaltılıp insanları sakinleştirdiği düşünülüyor. Genel olarak da herhangi bir dairenin merkez noktasından başlayarak çeşitli desenlerin merkezden dışa doğru belirli bir düzende yerleştirilerek, yine bir düzen içinde boyanması olarak biliniyor mandala.

Ülkemizde yetişkinler için

çeşitli boyama kitaplarıyla yaygınlaşmaya başlayan mandala, aslında sanat evlerinde ve atölyelerde bir meditasyon yöntemi olarak çizilip boyanıyor. Aslıhan Aksun da mandala ile ilgilenen ve kendi iç dünyasını bu şekilde yansıtmak isteyenlere Kadıköy'deki atölyesinde mandala eğitimleri veriyor.

Aksun, mandalaya başlama sürecini şu şekilde anlatıyor: "Çeşitli felsefeleri incelemek üzere felsefe derneklerine üye oldum. Farklı kültür ve felsefeleri incelerken Hint ve Tibet felsefesinden etkilendim. İçsel yolculuğumda mistisizm ve spiritüel duygulardan beslenirken 2008 yılında Berlin'de Hollandalı üstad Francisco Antonio Carbonell Witte (Paco) ile tanıştım. İçsel derinliği olan üstad Paco ile arkadaşlığımızın bağı artınca bu durum, onun Türkiye'ye taşınma kararına vesile oldu. Paco ile birlikte mandala sanatının yaygınlaşması için Kadıköy'de bir atölye kurduk. Paco'nun enerjisi ve öğretisi ile meditasyon amaçlı mandala çizimleri yapmaya başladım. Hint felsefesinden gelen bu aydınlanma yolunu yazılı/görsel medyada ve kişisel gelişim atölyelerimle aktarmaya devam ediyorum."

"Mandala içeride dönmektir"

Sadece çizim ve boyamanın dışında farklı bir boyuta da sahip olan mandalanın temelini Aslıhan Aksun şöyle açıklıyor:

"Genellikle daire veya kare şeklinde olan ve her şeyin mistik merkezini sembolize eden çizimlere mandala denir. Hint kökenli dinlerde metafizik veya sembolik bakımdan meta ve mikro kozmosu gösteren şekillere verilen ad olarak da kabul edilir. Mandala içten dışa doğru şekilleri belli bir düzene göre boyama tekniğidir ve dünyada çok yaygın olan güçlü Doğu felsefesinden gelir. Özü 40 bin yıl öncesine dayanır. Kişisel yaratıcılık, gelişmiş farkındalık ve spiritüel gelişim süreçlerinden oluşan keşif yolculuğudur. Kısacası mandala, boyama ve çizim yaparak kendi iç dünyamızı yansıttığımız, kişiliğimizi geliştirdiğimiz çok eski yıllara dayanan Hint kökenli bir meditasyon yöntemidir."

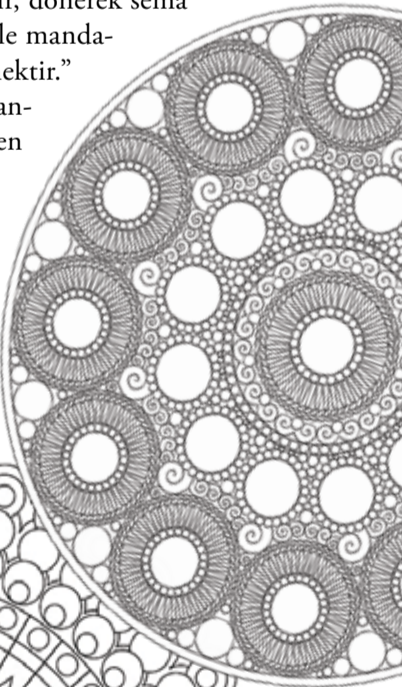
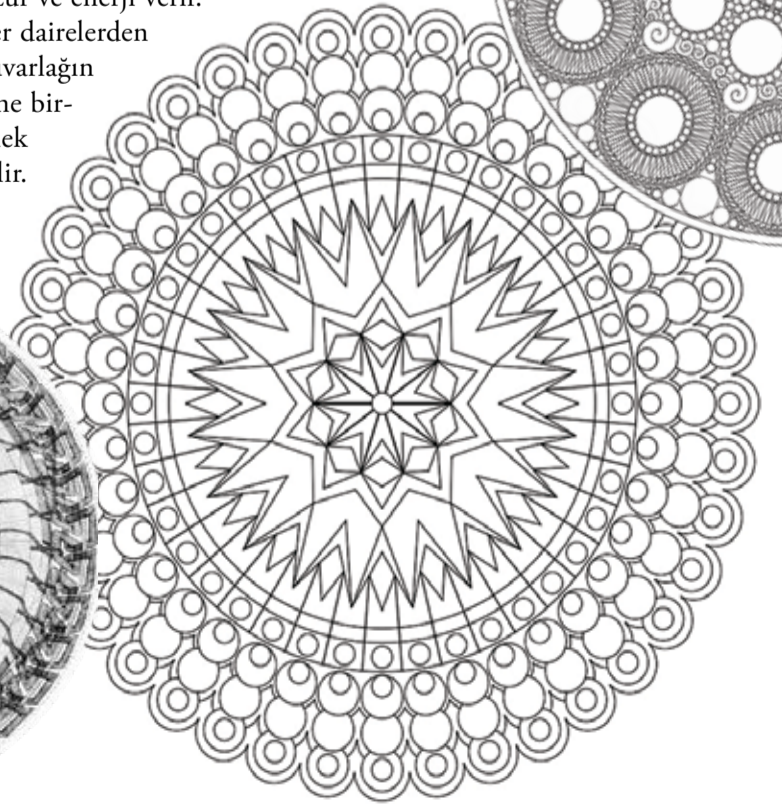
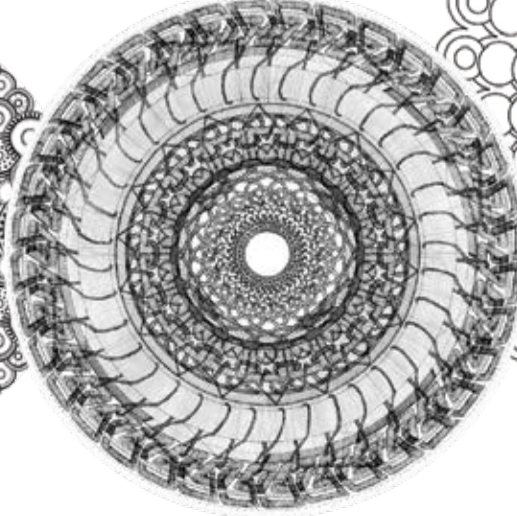
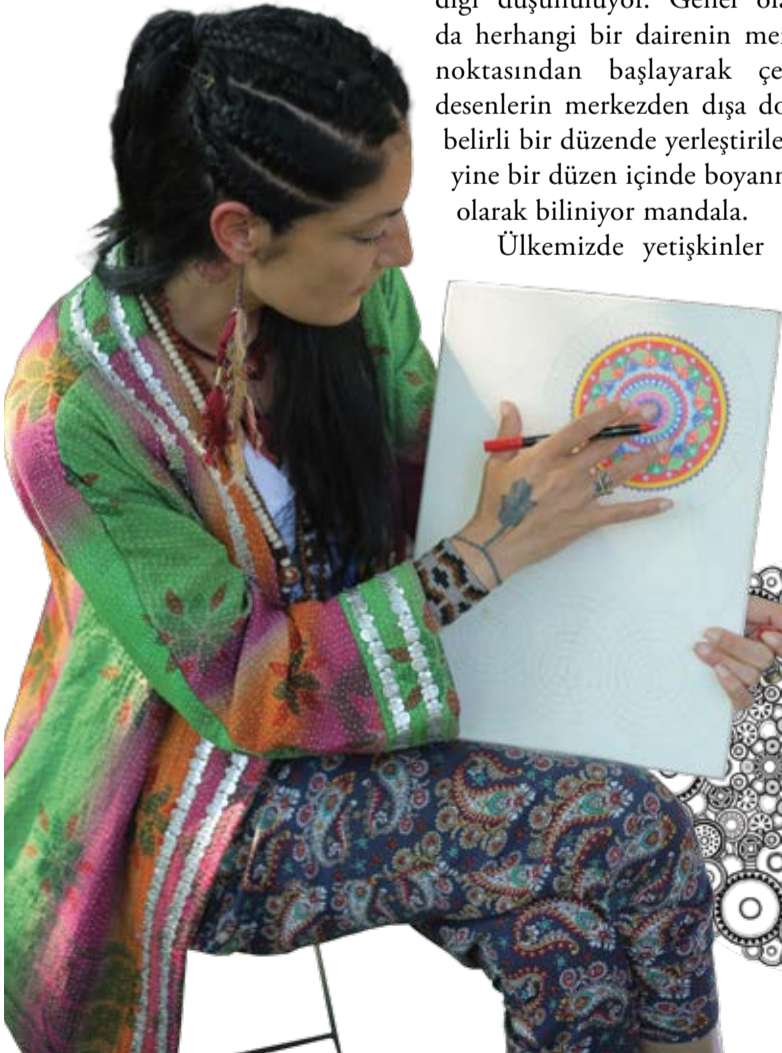
Bu meditasyon yönteminin ismi ise Sanskritçe'den geliyor. Sanskritçede çember ve daire anlamına gelen mandala kelimesi meditasyonda, kötü veya karanlık güçlerin içine giremeyecekleri arınmış bir alanı, daha geniş bir anlamda ise evreni simgeliyor. Bu sebeple gördüğümüz mandala örneklerinin hemen hemen hepsi daire şeklinde oluyor. Aksun da "Bizler dünyalız, dünya da yuvarlak. Yuvarlak bütün canlılara huzur ve enerji verir. Enerjiler dairelerden ürer. Yuvarlağın enerjisine birçok örnek verilebilir."

“

Derslerimde mandalayı bir sanat olarak ele almıyorum. Çünkü ben ısrarla, "Eli kalem tutabilen 4 buçuk yaş üzeri ve Alzheimer hastalığına kadar her birey giriş seviyesinde mandala üretebilir ve meditasyon yapabilir." diyorum ama her birey sanatçı olamaz.

”

Girdap, hortum, elektrik enerjisi ve bunun gibi. Bizim kültürümüzde yer alan tasavvufta da dönme vardır, dönerek sema ederiz. Özetle mandala, içe dönmektir." sözleriyle mandalanın neden yuvarlak şekiller kullanılarak yapıldığına açıklık getiriyor.

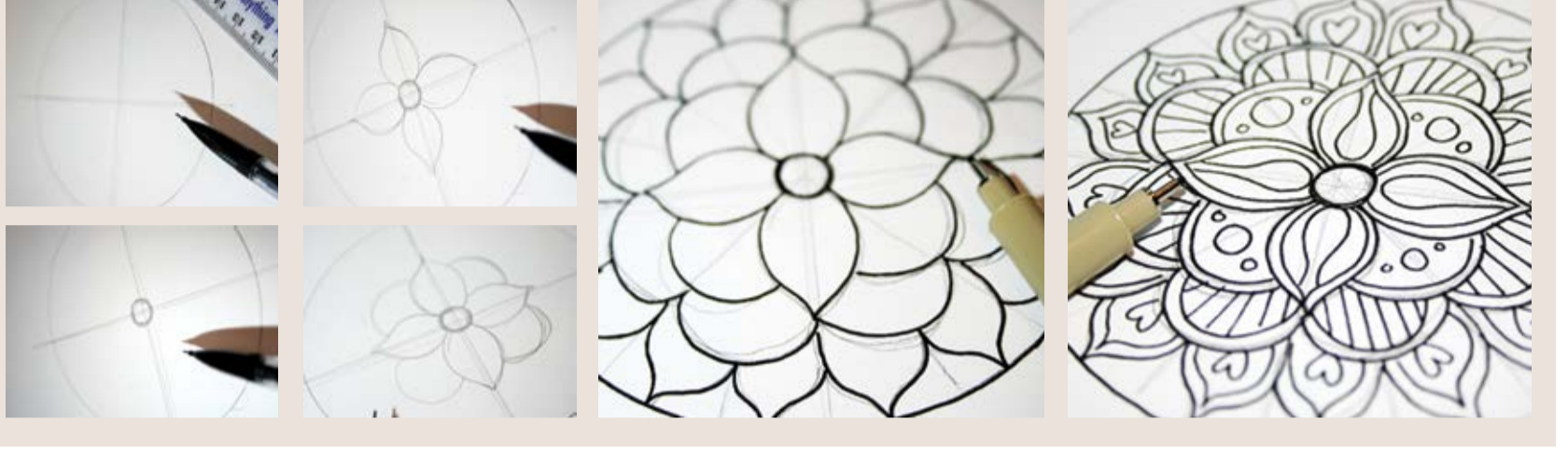

“Mandala özgüven, sabır ve yaratıcılığı artırıyor”

Her meditasyon yönteminde olduğu gibi mandalada da amaç, insanın iç dünyasına yönelmek ve kişiliğini ortaya çıkarmak olarak biliniyor. Mandala çizen bireylerde farkındalık, özgüven, sabır ve yaratıcılığın arttığını söyleyen Aksun, “Çizen birey, kendisi ile baş başa kalır. Çemberin etkisi ile birey merkezde, ‘an’da kalır. Mandala günümüzde trend bir boyama uğraşı olarak bilinse de aslında bir şifalanma tekniğidir. Bu meditasyon yöntemi ile birey ‘an’ da kalmaya başladığında varsa kalp ağrısı (duygusal acı), fiziksel ağrı ve kendisini üzen düşüncelerden arınmış oluyor.” diyerek mandala yapmanın bir amacı olduğunu ve sadece desenlerin renklendirilmesi olarak görülmesi gerektiğini vurguluyor.

Mandalanın kökeni Hindistan olsa da kendi kültürümüzde de mandala örnekleri yer alıyor. Kişisel iç yolculuğumuzun bir aracı olan mandala, aynı zamanda mimaride ve birçok nesnede de kullanılıyor. Çevremize baktığımızda merkezden başlayarak dışa doğru büyüme gösteren birçok şekil aslında mandalaya örnek olarak gösterilebiliyor. Örülen danteller, halı göbekleri, İran motifleri, Türk motifleri, Osmanlı motifleri, Aztek motifleri ve Selçuk motiflerinde de pek çok mandala örneği bulunuyor. Belki de kadınların el işiyle ilgilenmesini, dantel

Mandala El Çizim Aşamaları

örmesini, halı dokumasını dolaylı yoldan da olsa bir meditasyon yöntemi olarak değerlendirilebileceği fikri ortaya çıkıyor. Nitekim birçok psikolog, kadınların el işiyle uğraşmasının psikolojik açıdan olumlu olduğu kanısında ortak görüşte buluşuyor. Aslıhan Aksun da kadınların erkeklere oranla mandalaya daha çok ilgilendiklerini söylüyor. Aksun, “Benim üstadım Hollandalı bir erkekti. Olağanüstü çizimleri vardı. Yurtdışı kaynaklara baktığımızda kadın/erkek her birey mandala üretebiliyor. Sanırım Türkiye’de daha çok çiçek motifi gibi görüldüğünden erkekler çok fazla mandala yapmak taraftarı değil ama inanın birçok erkek evlerinde çizimler yapıyor. Atölye katılımlarında genellikle kadın profilleri bulunduğu için erkekler gereksiz yere çekimserlik gösteriyor. Bu arada kapalı grup dersler olarak kurumsal firmalarda ‘Stres ile Baş Etme Yönetim’ adı altında firma perso-

neli ile çalışmalar da yapıyorum. Bu türlü çalışmalarda erkeleri daha sık görüyorum.” sözleriyle Türkiye’deki erkeklerin de içten içe mandalaya ilgi duyduğunu ifade ediyor.

“Mandala bir sanat değil, zanaat”

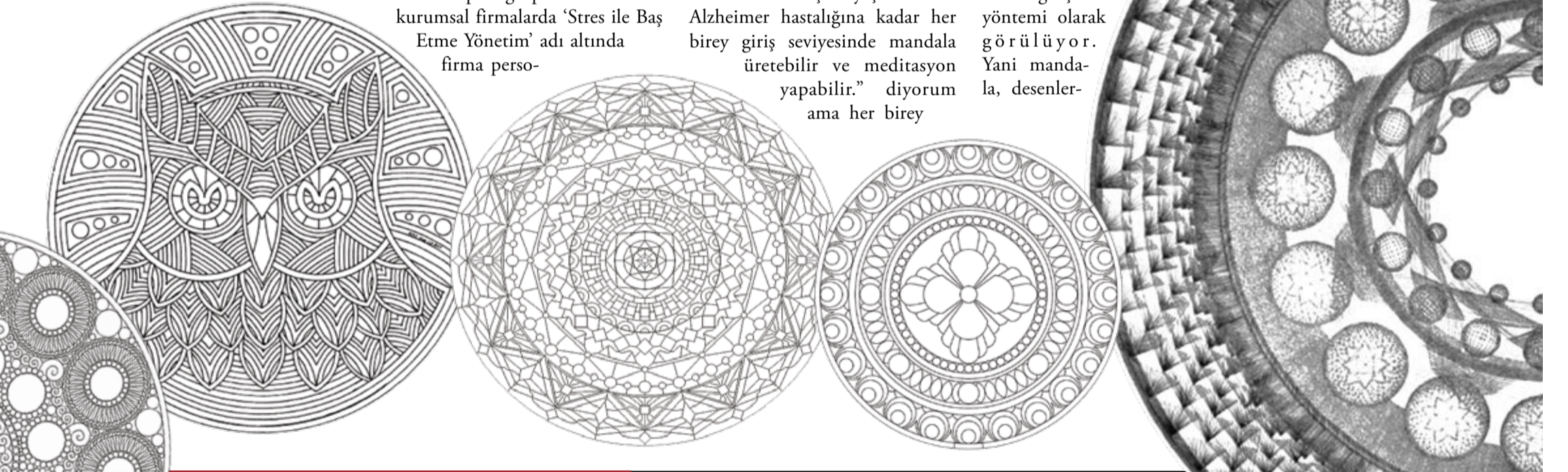
Bakıldığında, ayrıntıyla çizim yapılması ve bu çizimlerin renklendirilmesi bir resim olarak algılanıp ortaya çıkan ürünün de bir sanat olarak görülmesine neden olabiliyor. Ancak Aksun, mandalanın bir sanat olmadığını, mandalayı yalnızca bir meditasyon yöntemi olarak gördüğünü belirtiyor ve sözlerine şöyle devam ediyor: “Derslerimde mandalayı bir sanat olarak ele almıyorum. Çünkü ben ısrarla, ‘Eli kalem tutabilen 4 buçuk yaş üzeri ve Alzheimer hastalığına kadar her birey giriş seviyesinde mandala üretebilir ve meditasyon yapabilir.’ diyorum ama her birey

sanatçı olamaz. Birey, bu meditasyon aracı ile doğru akışa girdiğinde yani sabır, konsantrasyon ve yaratıcılığını arttırdığında bu yolculuk zanaata doğru akış sağlıyor. Mandala, sanat değil zanaattır ve bu zanaatın da tek bir kuralı vardır: düzeni bozmamak. Gerisini sizin yaratıcılığınız belirliyor.”

İster evde ister atölyede yapılışın mandalaya ilgilenenler bilimliler ki hoş desenleri renklendirirken aslında özgüveninizi, sabrınızı ve yaratıcılığınızı geliştirip iç dünyanızı yansıtıyorsunuz. Geçmişten günümüze birçok ünlü psikolojik testte de çizimlerden ve renklerden faydalandığı, çocukların yaptığı resimlerde onların iç dünyasından parçalar olduğu düşünülmüş, mandala bireylerin kendini anlatma, rahatlatma ve geliştirme yöntemi olarak görülüyor. Yani mandala, desenler-

den ve renklerden çok daha fazlası: Bir felsefe, bir kültür, bir hobi, bir terapi...

Görsel Kaynaklar
<https://www.mandala-ausmalbilder.de/Mandala/53/Mandala-Ausmalbild-53.jpg>
http://img07.deviantart.net/b5dc/12013/128/8/5/coloured_by_basdas64_traditional_work_by_lou_in_canada-d5p6ba.jpg
http://2.bp.blogspot.com/-hAAUkPqQTW/T5vDRRdX9I/AAAAAAACYV/qvDBhny-QP/s1600/circles_mandala.png
http://2.bp.blogspot.com/-6yEx6k3sNA/UA03mhubl/AAAAAAAEETA/tiDCygmMc10/s1600/Etruscan_inspired_mandala.jpg
<http://symmetricaluniverse.com/ring/>
http://www.craftsy.com/blog/2015/08/how-to-draw-a-mandala/?ext=Pinterest_Drawing_OP_BLOG_1889&utm_source=Pinterest&utm_medium=Social%20Engagement&utm_campaign=Pinterest%20Followers-Registrations&initialPage=true
<http://higherperspectives.com/coloring-pages/>
<https://www.mandala-ausmalbilder.de/Mandala/39/>
http://3.bp.blogspot.com/-ufe4bHfMPLU/811p-ihpbI/AAAAAAAKKf/jbl_R-CPDIU/s1600/circlemandala1.png

İİBF’den “Sergiler Sergisi 2010-2015”

Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) tarafından düzenlenen, “Sergiler Sergisi 2010-2015” in açılışı İİBF Sergi Salonu’nda gerçekleştirildi. Etkinlikte, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Recai Dönmez, Güzel Sanatlar Fakültesi

Dekani Prof. Emel Şölenay, İİBF Dekan Yardımcıları Doç. Dr. Metin Coşkun, Doç. Dr. Mehmet Oğuz Arslan, Güzel Sanatlar Fakültesi Dekan Yardımcıları Yrd. Doç. Dr. Çiğdem Taş Alicenap, Yrd. Doç. Duygu Kahraman, Çağdaş Sanatlar Müzesi Müdürü ve Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç.

Sadettin Aygün’ün yanı sıra eser sahipleri yer aldı. Serginin açılış konuşmasını gerçekleştiren İİBF Dekanı Prof. Dr. Recai Dönmez, 2010 yılından beri gerçekleştirilen eserlerin afişlerinden oluşan sergi hakkında, “Sergimiz, beş yıldan bu yana gerçekleştirilen bütün sergilerde kullanılan sergi afişlerinden

ve sergilerde çekilen fotoğraflardan oluşuyor. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi gibi bir fakültede öğrencilerin, güzel sanatlarla da ilgilenmesini istiyoruz. Sergi açmak isteyen tüm sanatçılarımıza, sergi salonumuzun kapılarının açık olduğunu duyurur ve sergimize katılım gösteren herkese de teşekkür ederim.” şeklinde

konuştu. Etkinlik, eser sahiplerine katılımcı belgelerinin takdim edilmesinin ardından son buldu. Sergi, 12 Şubat tarihine kadar ziyaret edilebilir. **Haber: Onur ŞEN**

PLASTİK ŞİŞELER TEHLİKE SAÇIYOR

Taha ULUSOY

Her gün, su şişesinden tabağa kadar pek çok farklı yerde kullandığımız plastiklerin birçoğu, aslında tek kullanımlık malzemeler. Ancak çoğumuz, bu plastikleri birden fazla kez kullanarak sağlığımızı tehdit eden zararlı kimyasallara davetiye çıkartıyoruz. Bunu önlemenin yolu ise; plastik maddelerin üzerindeki kodlara dikkat ederek daha bilinçli bir tüketici olmaktan geçiyor.

Plastik şişelerin zararları

Birçok plastik çeşidinde olduğu gibi plastik şişelerde de ham madde olarak doğal gaz, kömür ve petrol kullanılıyor. Bunun dışında; plastiklerin esneklik, dayanıklılık, güneş ışınlarına direnç ve sıcaklığa dayanıklılığını arttırmak için üretim aşamasında bazı kimyasal maddeler de kullanılıyor. Bu kimyasallar ise plastik şişelerin içine konulan sıvılarla zamanla karışarak etkileşime geçebiliyor. Pet şişeler, kullanılıp atıldıktan sonra doğada çözünme süreçleri başlıyor. Bu çözünme sürecinde, pet şişelerin özünde bulunan kimyasal maddeler, toprakla karışıyor ve bitkilerde depolanarak ekosisteme zarar verecek güce ulaşıyor.

Plastik şişelerdeki kimyasal maddeler

Plastik şişeler ve kaplara, esneklik ve yumuşaklık katmak için plastifiyan, sağlamlıktır için stabilizan, parlaklık ve şeffaf görünüm vermek için ise libriifiyan maddeleri kullanılıyor. Pek çok boya ve katalizör maddeyle birleşen bu kimyasallar, fazlaca zararlı etkiyi de beraberinde getiriyor. Plastik şişe ve kaplar sıvı ve asit içeriklerle temas ettiğinde çok tehlikeli bir kanserojen olan bisfenol-a (BPA) ve dioksin maddeleri ortaya çıkıyor. Dioksin maddesi, vücuda giriyor, vücuttaki yağ depolarında depolanıyor ve uzun süre atılamayarak vücutta birikiyor. Dioksin maddesinin kanser hastalığına neden olduğu, Uluslararası

Kanser Araştırma Enstitüsü tarafından kabul ediliyor ve birçok bilimsel çalışma tarafından da maddenin zararlı etkileri açıkça gözlenebiliyor. Bisfenol-a maddesi, genellikle polikarbon gibi bazı plastiklerin ve sıcak etkisiyle biçimlendikten sonra sertleşebilen plastik maddelerin yapımında kullanılıyor. Biberonlar, su damacanaları, sert plastik bardaklar, besin kapları ve gıda ambalajları gibi günlük hayatta sıklıkla tükettiğimiz malzemelerde yer alan Bisfenol A'nın, özellikle bağırsaklar üzerinde olumsuz etki yarattığı araştırmalarla kanıtlanmış durumda bulunuyor. Bisfenol-a'nın, dünyada en çok üretilen kimyasallardan biri olduğu ve atmosfere yıllık 100 ton salınım yaptığı düşünülüyor.

Plastik şişelerin geri dönüşümü

Plastik şişeler, diğer tüm plastik maddeler gibi ayrıştırılarak atılması gereken maddeler arasında yer alıyor. Özellikle günlük hayatımızda çok kullandığımız plastik şişeler, aslında %100 geri dönüştürülebilir bir malzemeden üretiliyor. Plastik şişeler; tekstilden yapı malzemelerine, otomotivden mobilya endüstrisine kadar pek çok alanda kullanılabilir. Toplanan plastik şişeler, ısısal işleme eritilen ve basınçla şekillendirilen maddeler olduğu için tekrar tekrar işlenebiliyor. Geri dönüşümle birlikte, hem çevre kirliliği önleniyor hem de atık maddelerin değerlendirilmesi sonucu ekonomiye büyük katkı sağlanıyor.

Plastik ambalajların üzerindeki kodlar bize ne anlatıyor?

Her plastik ürün gibi pet şişelerin de üzerinde kodlar bulunuyor ve bu kodlar, kullanılan plastik hakkında önemli bilgiler veriyor. Bazı

plastik türlerinin gıda sektöründe güvenli olduğu kabul edilse de bazıların kesinlikle kullanılmaması gerekiyor. İşte bu noktada plastik

şişenin üzerindeki kodlar, pet şişenin içeriğiyle ilgili fikir sahibi olmamıza neden oluyor ve kullanıp kullanmama konusunda bize yol

gösteriyor. Eğer plastik şişelerin üzerinde bu işaretlerden biri bulunmuyorsa, kesinlikle kullanmamamız gerekiyor.

PETE:

PETE veya PET, "Polyethylene Terephthalate" maddesinin kısaltması olarak kullanılıyor. Çok yumuşak, şeffaf ve gıdalarda tek kullanım için güvenli olduğu kabul ediliyor. Çoğu su, meşrubat ve diğer içecek şişeleri bu malzemeden imal ediliyor. Bu tür şişelerin dondurulmamasına, bulaşık makinesinde yıkanmamasına ve mikrodalga fırında kullanılmamasına özen gösterilmesi gerekiyor. PETE veya PET işaretlerinin bulunduğu pet şişelerin içindeki gıda maddesine herhangi bir zararlı madde sızdırmadığı biliniyor. Ancak tekrar kullanım için yeterince temizlenemiyor ve tekrar kullanıldığında zararlı bakteriler üretiliyor. Bu nedenle PETE veya PET işaretli plastik şişeleri tekrar tekrar kullanma alışkanlığını bırakmamız gerekiyor.

HDPE:

HDPE, "High-Density Polyethylene" (Yüksek Yoğunluklu Polietilen)in kısaltması olarak kullanılıyor. Gıdalarla kullanımının güvenli olduğu kabul ediliyor ve bisfenol-a (BPA) içermiyor. Bulaşık makinesinde yıkanabiliyor ve mikrodalga fırında kullanılabilir.

V

veya PVC:

PVC, "Polyvinyl Chloride" in kısaltması olarak kullanılıyor. Gıdalarla kullanılmaması gerekiyor çünkü içindeki zararlı maddeleri gıdalara sızdırıyor.

LDPE:

LDPE, "Low-Density Polyethylene" (Düşük Yoğunluklu Polietilen)'in kısaltması olarak kullanılıyor. Bu malzeme de HDPE gibi gıdalarla birlikte kullanılabilir. Bulaşık makinesinde yıkanabilir ve mikrodalga fırında kullanılabilir.

PP

veya PE:

PE, "Polietilen" in kısaltması olarak kullanılıyor ve en güvenli plastik türü olarak kabul ediliyor. İçinde bulunan gıdalara sızdırdığı bilinen herhangi bir zararlı madde bulunmadığı kabul ediliyor. Bulaşık makinesinde yıkanabilir ve mikrodalga fırında kullanılabilir.

PS:

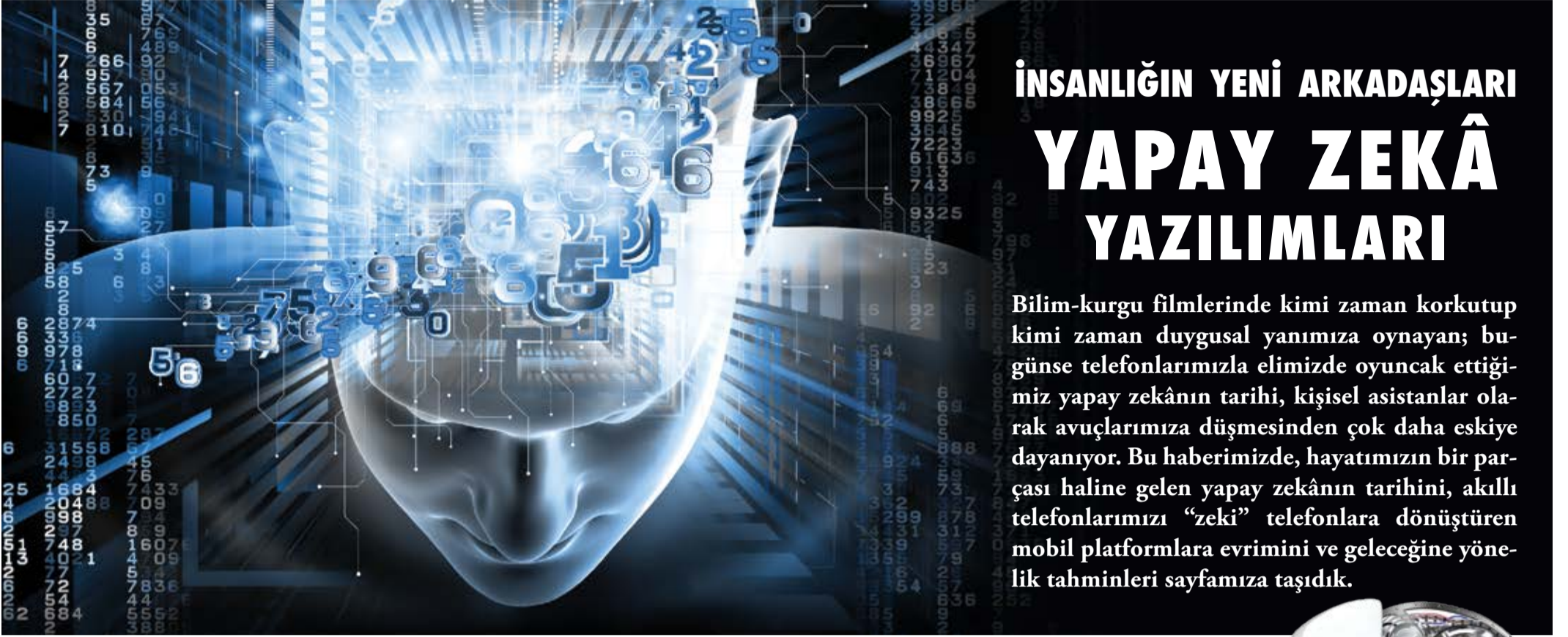
PS, "Polystyrene" in kısaltması olarak kullanılıyor. Çay ve kahve gibi sıcak içecekler için kullanılan köpük bardaklar, hazır gıda maddelerini paketlemek için kullanılan köpük tabağı ve kolilerin içindeki elektronik cihazları darbeden korumak için kenarlara yerleştirilen birbirine yapışık köpükler bu maddeden yapılıyor. Çoğumuz, o köpüğün bir tür plastik olduğunu bile bilmiyoruz ancak bu malzeme, "Benzen" denen bir maddeden imal ediliyor ve benzen maddesi, kanserojen bir madde ve en zararlı plastik gruplarından biri olarak kabul ediliyor.

Diğer:

Yedi numara, belirli bir plastik türüne ait olarak kabul edilmiyor ancak ilk altı tür haricindeki tüm plastiklere yedi rakamı veriliyor. Bu rakam, ambalajın BPA denen zararlı maddeyi içerdiğini belirtiyor. Bu yüzden, bir malzemenin üzerinde yedi işareti varsa büyük ihtimalla BPA içeriyor ve kullanılmaması tavsiye ediliyor. Plastik maddelerin üzerinde bulunan bu kodlara dikkat ederek, zararlı kimyasal maddelerden korunmak mümkün görünüyor. Yapmamız gereken tek şey ise kullandığımız ürünlerin etiketlerini daha dikkatli incelemek. Bu sayede dayanıklı ve kullanışlı plastikleri, sağlığımızı tehlikeye atmadan rahatça kullanabilmemiz mümkün görünüyor.

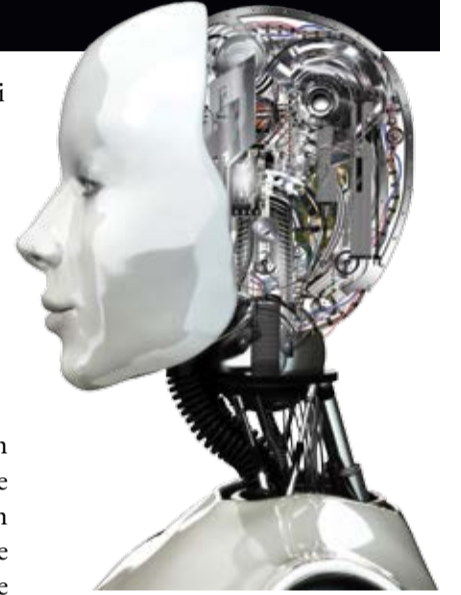
Kaynakça

<http://www.evimizde.com/konudetay.php?kid=2>
<http://www.donusumpet.com/tr/onemli-bilgiler>
<http://www.sinanilyas.com/makale/45/hangi-plastik-turleri-sagliga-zararli.php>

İNSANLIĞIN YENİ ARKADAŞLARI YAPAY ZEKÂ YAZILIMLARI

Bilim-kurgu filmlerinde kimi zaman korkutup kimi zaman duygusal yanımıza oynayan; bugüne telefonlarımızla elimizde oyuncak ettiğimiz yapay zekânın tarihi, kişisel asistanlar olarak avuçlarımızı düşmesinden çok daha eskiye dayanıyor. Bu haberimizde, hayatımızın bir parçası haline gelen yapay zekânın tarihini, akıllı telefonlarımızı “zeki” telefonlara dönüştüren mobil platformlara evrimini ve geleceğine yönelik tahminleri sayfamıza taşıdık.

Alper Hakan YAVAŞÇALI

Yapay zekâ dendiğinde, bu işle bilimsel olarak ilgilenmeyen insanların aklında iki görüntü oluşuyor: İnsanlığı tarihin tozlu sayfalarına gömmek isteyen ya da onların iyiliği için kendini feda etmekten çekinmeyen yazılımlar veya robotlar. Gerçekte ise yapay zekâ, çeşitli kitle iletişim araçları ile bize kodlanan bu bilgilerden çok uzak. İngilizce “artificial intelligence” sözcüğünden gelen yapay zekâ kabaca, karmaşık yazılımlarla organik olmayan sistemlere insan gibi düşünme, davranma yetisinin kazandırılması anlamına geliyor. Yapay zekâ çalışmaları da doğadaki en zeki yaratığın insan olduğu gerçeğinden yola çıkarak, insanı temelinde gelişmiş ve insanda olan öğrenme, düşünme, fikir yürütme, iletişim kurma ve sorun çözme gibi fonksiyonların makineler tarafından da gerçekleştirilebilmesi üzerine odaklanıyor.

Geçmiş, tarih öncesi dönemlere kadar uzanan yapay zekâ çalışmalarında, “yapay zekâ” kavramından bahsedilmesi ve “Makineler de düşünebilir mi?” sorusunun sorulması için II. Dünya Savaşı'na kadar beklenmesi gerekti. Nazi kuvvetlerinin Enigma'sının şifreleme algoritmasını çözmeye çalışırken “aciz” insan beyninin makinelerin hızlı düşünme kabiliyetine ne kadar muhtaç olduğunu fark eden araştırmacılar, “makine zekâsı”

fikrinin oluşmasına katkıda bulundular. 1950'lerin ortalarına gelindiğinde, zeki makinelere fikri üzerinde ciddiyle durulmaya başlandı ve IBM tarafından düzenlenen bir seminerde John McCarthy, bu alanda yapılan çalışmalar için ilk kez “yapay zekâ” sözünü kullanarak, büyük hizmetlerde bulunduğu bu bilim dalının isim babası oldu.

Bu süreç içerisinde yapay zekâ çalışmaları oldukça gelişti ve çeşitli alanlarda insanlardan daha iyi olduklarını kanıtlamaya başladılar. Henüz 1960'ların ilk yarısında ustaca dama oynamayı öğrenen yazılımdan, 1997'de “insanların şampiyonu” Garry Kasparov'un kolunun altına satranç tahtasını veren Deep Blue'ye kadar yazılımlar, pek çok alanda rüştünü ispatladı. İlerleyen yapay zekâ çalışmaları ile makinelere çeşitli nitelikler kazandırıldıkça kamuoyunun da ilgisi bu alana yöneldi. Özellikle yapay zekânın alt kategorilerinden biri olan ve bugünkü akıllı telefonlarımızda bulunan kişisel asistanların da kullandığı “Doğal Dil İşleme” metodu ile çalışan yazılımlar, diğer ifade ile sohbet botları, konuşan makine algısı yaratarak her kesim üzerinde büyük bir heyecan yarattı.

ELIZA, A.L.I.C.E. ve D.U.Y.G.U.

Yapay zekâ çalışmalarını teşvik etmek amacı ABD'de her yıl verilen Loebner Ödülleri adı altında çeşitli yapay zekâ diyalog yazılımları yarışılıyor. Ünlü matematikçi ve bilgisayar bilimci Alan Turing'in

adının verildiği “Turing Testi” ile yapılan yarışmalarda, birbirini tanımayan ve göremeyen insanlardan oluşan bir denek grubu, birbirleri ve bir yapay zekâ diyalog sistemi ile bir süre yazışarak sohbet ederler. Bu sohbet zarfında deneklerden birbirlerine sorular sorarak, karşılındakinin yapay zekâ mı yoksa insan mı olduğu konusunda tahmin yürütmeleri istenir. Bu testlerde yapay zekâların insan zannedilmesi beklenen bir durum olsa da zaman zaman insanların da makine zannedilmesi ayrıca ilgilenilmesi gereken bir konu olabilir.

Loebner Ödülü'nü kazanan yapay zekâ diyalog sistemlerinin en bilinenlerinden olan ve 1966 yılında kodlanan ELIZA'nın izinden giden A.L.I.C.E. ise en ünlü ve kapsamlı “chatbot” (sohbet botu) olma unvanını elinde tutuyor. Türkiye'de de bu alanda gelişmeler yaşanıyor. Nice Türk gencini mahveden “Merve'yi Tavla” sohbet botu gibi çalışmaların yanı sıra D.U.Y.G.U. (Dil Uzam Yapay Gerçek Uslamlayıcı) gibi son derece kapsamlı çalışmalar da yürütülüyor. Endüstri tasarımcısı Devrim Çamoğlu'nun tasarımılığında sürdürülen proje ile D.U.Y.G.U. sadece bir sohbet botu olmanın ötesinde, görsel ve işitsel kavramlar ile dilsel kodlamaları birbiriyle bağlayarak, bilmediği bir kavrama yakın kavramlar ile ilgili çıkarımlarda bulunabiliyor. Tüm bunların yanı sıra üzüntü, sevinç gibi duygusal süreçleri dış vurabilme kabiliyetine de sahip. Otonom bir yapay zekâ olabilmesi ve yapay zekâ kavramını tam olarak karşılayabilmesi için bilgisayar ekranından kurtulması gerektiğine karar verilen proje, insansı robot projesi ile birlikte yürütülüyor.

Yeni nesil arkadaşlarımız: Kişisel asistanlar

Doğal Dil İşleme üzerinden çalışan yazılımların bugün geldiği nokta ise geleceğe dair en uç fikirlere dahi ilham veriyor. Her an yanımızda olan, kişisel iletişim ve haberleşmenin merkezinde duran akıllı telefonlar sayesinde hayatımızın bir parçası olan kişisel asistan yazılımları, sesi algılayıp

komutlara tepki veriyor, istenenleri uyguluyor, soruları yanıtlıyor ve hatta kullanıcıyla sohbet ediyor.

Apple'ın iOS'ta sunduğu Siri'nin ilk olarak Türkçe dil desteği sağlaması ile bizler de bu rahatlıkla tanıştık ve sunulan teknik imkânları bir kenara koyarak, telefonla sohbet etmeye çalıştık. Siri'nin Türkçe olarak sunulduğu ilk andan itibaren bütün sosyal paylaşım sitelerinde Siri'ye sorulan komik sorular ve Siri'nin hazır cevap yanıtları görülmeye başlandı. Kişisel asistanlar içinde tahmin yürütme yeteneği ile bir adım öne çıkan Microsoft'un Cortana'sı, söylenen sözcükleri anlamadığında da bu özelliğini devreye sokarak kullanıcıya daha doğal bir kullanım sunuyor. Bu tahmin sistemi ne demek istediğiniz ile sınırlı değil, ne isteyebileceğinizi de tahmin etmeye çalışan Cortana, bu bağlamda rakiplerinden gerçekten de ayrılıyor. Yaptığı işlerde her zaman zirveye oynayan Google'ın sunduğu Google Now hizmeti de sesli arama ile çalışıyor ancak karşınızdaki bir seslendirme yok. Google Now'un en büyük artısı, yapacaklar listenizdeki farklı servislerle ilişkilendirerek, size faydalı olacak veriler sunabilmesi. Google'ı Google yapan “arama” faaliyetinin önüne geçmeyi hedefleyen yazılım, kullanıcı henüz arama yapmadan, aramak isteyeceklerini önüne sunmak üzere hareket etmeyi amaçlıyor.

iOS'un Siri, Windows'un Cortana, Android'in Google Now ile liderlik ettiği kişisel asistan piyasasına çok sayıda firma göz kırpmasına rağmen en dikkat çeken duyuru ile Yahoo'dan geldi. Google ile sürdürdüğü rekabette gerilerde kalan Yahoo, çok şey beklenen CEO'su Marissa Mayer'in verdiği bilgilere göre Index isminde bir yazılımla kişisel asistan hizmeti sunacak ve ben daha ölmedim diyecek.

Gelecekte yapay zekâ

Yapay zekânın geleceğine yönelik öngörülere bakıldığında, bugün için inanılmaz gelen fikirlerin çok kısa süre içerisinde gerçekleşmesinin beklendiği görülüyor. Üretim ve planlama, tasarım, eğitim, güvenlik ve hatta ev

işleri konularında insanlardan çok daha iyi hizmet verebilecek yapay zekâların gelişmesinin hedeflediği çalışmalarda, özellikle yabancı dil öğreniminde yapay zekâlardan faydalanılmasına kısa vadede geçilebileceği öngörülmüyor.

Sadece 5 yıl sonrasında, insan beyni işlevselliğine sahip bilgisayarların fiyat etiketinin bin dolar seviyesinde olacağı tahminleri varken, bununla neler yapılabileceğine dair tahminlerin sonunun gelmemesi de doğal. Peki, 2030 yılında bin dolarlık bilgisayarların bin insan beyninin, 2050 yılındaysa dünya üzerindeki bütün insanların beyninin işlevselliğinden daha fazlasına sahip olabileceğine dair tahminler olduğuna söylesek... Bu rakamlar pek çoğumuza korkutucu gelebilir. Bill Gates, Elon Musk ve Stephen Hawking'e de öyle geliyor olacak ki ardı ardına “Yapay zekâdan korkun!” ana fikirli açıklamalar yapılar. Ortak görüş, yapay zekânın yeterince geliştiğinde kendi kendini kodlayarak, insanların sınırlamalarından kurtulup, bağımsız kararlar alabilecek hâle gelmesinden tedirgin olduklarını yönünde. Bir de şu açıdan düşünelim, en zeki insanlardan bile daha zeki, tamamen bağımsız ve insanlığın yararına “kâr amacı” gütmeyen çözümler üretmeye odaklı bir süper yapay zekâ en çok kimleri korkutur? Şanslı bir nesil olarak tüm bu gelişmelere tanık olup kimin haklı olduğunu görme şansımız var.

KAYNAKLAR:
http://khosann.com/bill-gates-ve-elon-musk-yapay-zekadan-neden-korkuyor-dusunen-robotlar-dunyayi-ile-gecirtir-mi-1/
http://www.tamindir.com/yapay-zeka-yonetim-kurulum-katildi_3640/
http://blog.tamindir.com/yapay-zeka-ye-degitir_3075/
http://tr.wikipedia.org/wiki/Yapay_zeka#C3%9A2
http://www.mgz.gen.tr/telefonla-devrim-sanal-asistan/12/04/2015/6687
http://shifdele.net/yahoo-siri-icin-rakip-gelistiriyor-59981
http://www.dijitalnet.com/yapay-zeka-ve-tarihi/
http://www.sakirkocbas.com/files/yzyg_1n.rtf
http://theconversation.com/is-passing-a-turing-test-a-true-measure-of-artificial-intelligence-27801
http://cdn2.hubspot.net/hubfs/516015/A1.png

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE ÇEVRENİN KORUNMASI İÇİN “YEŞİL EKONOMİ”

Onur DEMİR

Dünya üzerinde insan yaşamı için gerekli olan mal ve hizmetler ancak sağlıklı ekosistemlerle mümkün. Sürdürülebilir kalkınma kavramının temelinde de toplumun ve içinde yaşadığımız dünyanın çevresel, ekonomik ve sosyal refahı bulunuyor. Yeşil ekonomi ise bir akıma sürdürülebilir kalkınmanın alt başlığı olarak ele alınıyor. Sürdürülebilir kalkınma ve yeşil ekonominin detaylarını, Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü Doç. Dr. Ceyda Erden Özsoy ile konuştuk.

Dünyanın varoluşundan günümüze kadar geçen 4,5-5 milyar yılda jeolojik değişimlerle birlikte ekosistem de değişime uğradı. Aslında önceden bunun doğal bir süreç olduğu düşünülüyordu. Ancak Sanayi Devrimi ile birlikte, hızlı nüfus artışı, sanayileşme, petrol, doğal gaz ve kömür gibi fosil yakıtlarının aşırı kullanımı ekosistemdeki bozulmanın nedenlerine insan faktörünün de dâhil edilmesine sebep oldu. Sanayi Devrimi sonrasında egemen olan bu ekonomik yapılanmaya vurgu yapmak için “kahverengi ekonomi” ifadesi kullanılıyor. Kahverengi ekonomi yüksek malzeme kullanımı, düşük enerji verimliliği, sürdürülebilir olmayan enerji kaynaklarına bağımlılık, ekolojik varlıkların sürdürülemez kullanımı ve yüksek derecede iklim riskine dayanıyor. Kahverengi ekonomi ile gerçekleştirilen iki asırlık ekonomik kalkınma, beraberinde çevresel sorunları da getiriyor. Hızlı nüfus artışı, kentleşme, ekonomik faaliyetler, çeşitlenen tüketim alışkanlıkları çevre ve doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı artırıyor. Bu sorunların birbirleriyle etkileşimli olduğunu ve belli bir program dâhilinde çözümlenebileceğini bizlere umut ettirebilecek bir çalışma alanı yok değil. Bizlere umutlu bir gelecek sunabilecek olan bu alan yeşil ekonomi olarak adlandırılıyor.

Çevre ve ekonomi

Çevre ile ilgili sorunlar, hem ekosistemin iktisadi faaliyetler sonucunda bozulması hem de ekonomi üzerinde çok boyutlu

etkilere sahip olması sebebiyle son yıllarda iktisatçıların da ilgisini çeken konular arasında yer alıyor. İktisat bir kıtlık bilimi olarak tanımlanıyor. Ancak buradaki kıtlık, yokluğu ifade etmiyor. Sonsuz insan ihtiyaçları karşısında, dünya kaynakları göreceli olarak kıt. Geçmişte hava ve su, sıfır maliyetle elde edilebilen, sınırsız serbest mallar olarak nitelendirilirken, günümüzde su, toprak ve hava kirliliğini bütüncül olarak kapsayan çevre kirliliği, biyolojik çeşitliliğin geri dönüşüme bir biçimde kaybedilmesi, su, verimli tarım alanları ve balık gibi doğal kay-

nakların giderek yok olması ekonomik kalkınmanın karşı karşıya olduğu en ciddi tehditler arasında sayılıyor.

Geleceksiz büyüme

Günümüzde ekonomik büyüme her ülkenin gerçekleştirmeye çalıştığı bir amaç. Ancak yaratılan büyümenin sosyal refah üzerindeki etkileri sıklıkla tartışılıyor. İstihdam ve işsizlik, gelir dağılımı, doğal kaynak kullanımı, demokratik hak ve özgürlüklerin durumu, kültürel değişimler sosyal refah düzeyini belirleyen unsurlardan

bazıları. Örneğin ekonomik büyüme, yenilenemeyen doğal kaynakların aşırı kullanımına bağlı olarak tükenmesi pahasına gerçekleşiyorsa bu büyüme “geleceksiz büyüme” olarak adlandırılıyor ve kötü büyüme türlerinden sayılıyor. Böylesine bir büyüme ancak ve ancak gelecek nesillere bırakılacak doğa unsurlarının yok edilmesiyle her türlü kirliliğe ekonomik büyüme uğruna göz yumulmasıyla ve çevrenin hiçe sayılmasıyla gerçekleşiyor. Ekonomide istikrarı ve büyüme ortamını, çevresel sorunları göz ardı etmeden sağlayan ve sosyal adaleti öne çıkaran yaklaşımlar

bir süredir dünya gündeminde. Bu kapsamda, günümüzde doğal kaynakları ve çevreyi kıt faktörler olarak kabul eden bir anlayış, yani sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı ön plana çıkmış bulunuyor. Sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilmesinde mevcut çabalara ivme kazandıracak düşünülen en güncel kavramlardan biri ise yeşil ekonomi ya da başka bir ifadeyle yeşil büyüme.

Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilir kalkınma, “günümüz ihtiyaçlarının, gelecek kuşakların ihtiyaçlarını karşılama olanaklarından ödün vermeksizin karşılanması” olarak tanımlanıyor. Sürdürülebilirliği sağlamak için, yenilenebilir doğal kaynakların tüketim düzeyinin, aynı zaman zarfı içerisinde doğanın ürettiği kaynak miktarını geçmemesi gerekiyor. Sürdürülebilir kalkınma, kaynağı tekrar yerine koyabilme hızından daha hızlı kaynak tüketimini önlemeyi amaçlıyor. Mevcut teknoloji ve kaynak yönetimiyle bir bireyin, topluluğun ya da faaliyetin tükettiği kaynakları üretmek ve yarattığı atığı bertaraf etmek için gereken biyolojik olarak verimli toprak ve su alanı “ekolojik ayak izi” adı veriliyor. İnsanoğlunun üretim ve tüketim faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ekolojik ayak izi, “biyolojik kapasite” ile karşılaştırılıyor. Biyolojik kapasite ise bir coğrafi bölgenin yenilenebilir doğal kaynakları üretme kapasitesinin göstergesi olarak kullanılıyor. Kullanılan kaynak (ekolojik ayak izi) ve kullanılabilir kaynak (biyolojik kapasite) miktarı arasındaki bu ilişki sürdürülebilirlik konusunda önemli bir bilinç yaratıyor.

Burada dikkat edilmesi gereken bir husus, yeşil ekonominin, sürdürülebilir kalkınmanın yerine geçen bir kavram olmamasıdır. Sürdürülebilir kalkınma çevreyi, biyolojik çeşitliliği ve doğal kaynakları koruyarak büyümeyi amaçlamaktayken, yeşil ekonomide çevre, gelecekteki büyümenin kaynağıdır. Sürdürülebilir kalkınma nihai bir amaçken yeşil ekonomi bu amaca ulaşmada kullanılan araçlardan biridir.

Nedir bu yeşil ekonomi?

Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için küresel ölçekte yaygınlaşan üretim modeli “yeşil ekonomi” kavramı ile ifade ediliyor. Bir düşük karbon ekonomisi

olan yeşil ekonomik dönüşüm sürecinde, üretim sektörlerinde temiz üretim ve eko-verimlilik ile hem çevrenin korunması hem de rekabetçiliğin artırılması öngörü- lüyor. Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) yeşil ekonomi- ni “çevresel riskleri ve ekolojik kırıltıkları azaltan ve çevreyi tahrip etmeden sürdürülebilir kalkınma- yı amaçlayan bir ekonomi” olarak tanımlıyor. Yeşil ekonomi, bütün insanları ve bütün ülkeleri içine alan, hem bugünkü hem gelecek nesiller için çevreyi korumayı amaçlayan, daha adil ve daha sürdürülebilir bir ekonomi ve toplu- mu simgeleyen bir fikir. Su, hava ve toprakla ilgili çevresel zararları ve bunların yanı sıra atık, gürültü ve ekosistemle ilgili sorunları ölç- mek, önlemek, sınırlamak, mini- mize etmek ve gidermeyi amaçla- yan her türlü temiz teknoloji, mal ve hizmet üretim faaliyetlerinden oluşuyor. Ekonomik büyüme ve çevresel sürdürülebilirlik arasında bağlantı kuran önemli bir kavram. Enerji, inşaat, ulaşım, imalat, tu- rizm, atık yönetimi gibi ekosistem için kritik sektörler ile tarım, or- mancılık, balıkçılık ve su gibi do- ğal kaynak temelli sektörler yeşil ekonominin kilit sektörleri. Yeşil ekonomi ile yoksulluğun ortadan kaldırılması, istikrarlı ekonomik

“*Burada dikkat edilme- si gereken bir husus, yeşil ekonominin, sürdürülebilir kalkınmanın yerine geçen bir kavram olmamasıdır. Sürdürülebilir kalkınma çevreyi, biyolojik çeşitli- liği ve doğal kaynakla- rı koruyarak büyümeyi amaçlamaktayken, yeşil ekonomide çevre, gelecekte- ki büyümenin kaynağıdır. Sürdürülebilir kalkınma nihai bir amaçken yeşil ekonomi bu amaca ulaşma- da kullanılan araçlardan biridir.*”

büyümenin sağlanması, sosyal içermenin güçlendirilmesi, insan refahının iyileştirilmesi, herkes için istihdam ve saygın iş fırsatları yaratılması, ekosistemin sağlıklı işleyişine katkıda bulunması hedefleniyor. Vaatleri arasında ayrıca enerji etkinliğinin sağlanması, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılması ve böy- lece karbon emisyonunun azaltıl- ması, yeşil enerji teknolojilerini

geliştirmeye yö- nelik sektörler ve yeni yatırımlarla yeni iş ve istihdam olanakları- nın yaratılması da var. Bu an- lamda yeşil ekonomi, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirliği sağ- lamayı vadediyor. Görünen odur ki yeşil ekonomiye doğru geçiş, Sanayi Devrimi'nden sonra ikinci en büyük ekonomik dönüşümü gerektirme ve bir paradigma de-

ğişimi olarak da değerlendirilebi- liyor. Böyle bir paradigma de- ğişikliğinin ancak ütopya olduğunu iddia edenler olsa da en azından şu an bunu hayal etmemizde bir sakınca yok.

KAYNAKÇA
<http://www.iktisadi.org/yesil-ekonomi-nedir.html>
<http://www.primopianomolise.it/wp-content/uploads/2015/06/5-fonti-energetiche-alternati-ve-1-800x400-800x400.jpg>
<http://3.bp.blogspot.com/-zCQVEtGKBlk/UTTJoIkg73I/AAAAAALM/bDUL89TTRuU/s1600/elektrik-tasarufu.jpg>
<http://www.soyrenovable.com/wp-content/uploads/2015/03/soyrenovable-com-Contruccion-Sostenible.jpg>
<http://www.reteccoinnova.it/assets/immagini/news/piano%20casa.jpg>

dipnot

YEŞİL EKONOMİ NEDİR?

Yeşil ekonomi kelime anlamı olarak toplumsal refahın ve sosyal eşitliğin artırılması, çevresel risklerin ve ekolojik kırıltıların ise azaltılması anlamına gelmektedir. En basit ifadeyle, Yeşil ekonomi de düşük karbon salınımı, kaynakların etkin kullanımı ve sosyal sorumluluk gibi kavramlara sahiptir. Aynı zamanda yeşil ekonomi gelir, istihdam ve büyüme dengesini kamu ve özel sektör desteğini de

sağlayarak karbon emisyonlarının azaltılması, biyolojik çeşitliliğin artırılması, ekosistem hizmetlerinin kaybının önlenmesi yoluyla sağlar.

2008 yılı sonlarında başlatılan Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) önderliğindeki Yeşil Ekonomi Girişiminin ana hedefi çevresel yeşillendirme ve yeşil sektörler yapılması planlanan yatırım ve analizlerin yapılması için gereken desteği sağlamak için çar-

şmalar yapmaktadır.

UNEP'e göre ya çevresel de- ğerlerin ön plana çıktığı ve sürdürülebilir enerjiye dayalı bir “yeşil ekonomi” oluşacak, ya da düşük verimliliğe sahip ve sürdürüleme- yen enerji kaynaklarını kullanan geleneksel “kahverengi ekonomi” devam edecek ve sorunlar tekrarlanacaktır. UNEP' in belirlediği “ye- şil sektörler” hem çevresel krizleri aşmakta faydalı hem de yaratacak-

ları istihdam etkisi ve sermaye ge- tirileriyle küresel finans krizinden çıkmak için önemlidir. Yeşil ekonomi, sürdürülebilir bir kalkınma modeli izlemeyi ve ekolojik kırıltı ile iklim dengesizliğini daha da kötüleştirmeyecek hamleler yapmayı hedefler. Bu çabaların sonunda ulaşılması hedeflenen amaç, azal- mak yerine neredeyse her gün art- tan aşırı yoksulluğun sona erdiril- mesidir.

“Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme 3. Çalıştayı” yapıldı

Anadolu Üniversitesi Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (AKAUM), Eskişehir Eşitlik Platformu (ESEP) ve Soroptimist Kulübü iş birliği ile Kamu Kurum-Kuruluşları ve Sivil Toplum Diyaloğu konusunda “Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme 3. Çalıştayı” gerçekleştirildi. Anadolu Üniversitesi Kongre Merkezi Salon Anadolu'da düzen- lenen çalıştayı açılış konuşma-

rının ardından bir panel yapıldı. Panelde Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi ve AKAUM Müdürü Doç. Dr. İncilay Cangöz, Eskişehir Soroptimist Kulüp Başkanı Serpil Çamoğlu, Bağımsız Uzman Ebru Özberk, Türkiye Belediyeler Birliği'nden Avukat Yasemin Sezgin ve Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği Koordinatörü Tezcan Eralp Abay konuşma yaptı.

Çalıştaya ayrıca Eskişehir'deki sivil toplum örgütleri, kamu kurumları, yerel yönetimler ile üniversitelerden temsilciler katıldı.

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi ve AKAUM Müdürü Doç. Dr. İncilay Cangöz, çalıştayı Eskişehir yerinde kadının insan haklarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesinde bir bilgi ve deneyim

paylaşımı yapma amacı taşıdığını belirtti. Doç. Dr. Cangöz ayrıca bu yıl üçüncüsü düzenlenen çalıştayı önemli olduğunu, bu çalıştaylarda bir araya gelen yerel yönetimler ve kamu kurumları ile sivil toplum örgütlerinin diyalogunun geliştiğini, kentteki kurum ve sivil toplum örgütlerinin arasındaki iş birliklerini arttığını dile getirdi.

Açılış konuşması yapan Eskişehir Soroptimist Kulüp Başkanı Serpil Çamoğlu ise ESEP tarafından yapılan çalıştayların öyküsünü anlattı. Açılış konuşmalarının ardından bir tanışma etkinliği yapıldı. Tanışmada katılımcılar, bireysel olarak kendilerini tanıtmalarının ötesinde kurum veya sivil toplum olarak yürüttükleri çalışmalarından bahsettiler. Tanışmanın ardından ESEP üyesi Prof. Dr. Gülten Seber'in oturum başkanlığındaki panel gerçekleştirildi.

Cinsiyetler arası eşitlik sağlanmalı

Bağımsız Uzman Ebru Özberk, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalar yapan bileşenlerle ne tür politikalar geliştirilebileceğine dair açıklamalarda bulundu. Özberk ayrıca, toplumsal

cinsiyet eşitliği ile toplumsal fırsatlardan kaynaklanan hizmet ve haklardan yararlanmada cinsiyetler arası eşitliğin sağlanmasının anlaşılması gerektiğini kaydetti. Türkiye Belediyeler Birliğinde avukat olan Yasemin Sezgin ise toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında belediyelerin rolüne değindi. Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği Koordinatörü Tezcan Eralp Abay da, Türkiye'de sivil toplum ile katılımcı demokrasinin güçlendirilmesine yönelik dernek çalışmalarını hakkında bilgiler verdi.

Çalıştayı ikinci kısmında grup çalışmaları yapıldı. Grup çalışmalarında; “Kadın ve Liderlik, Kadın İstihdamı, Kadına Yönelik Şiddet ve Sivil Toplum ve Kamu Kurumları Diyaloğu Nasıl Geliştirilebilir” konuları ele alındı. Düzenlenen grup çalışmalarında önce yerel anlamda sorunlar tespit edilip ardından öneriler geliştirildi. Grup sözcülerinin kendi grup çalışmalarının sonuçlarını özetlediği etkinlikte, ESEP üyeleri de bu çalıştayı kitapçığını basarak katılımcılarla paylaşacaklarını belirtti. ▀

HEDEFİ 10'DAN VURMAK

Mehmet Ekrem CEYLAN

“Vücudunun sana has bir duruşu olabilir ama dik dur. Olabildiğince hareketsiz kal. Sessiz ve hissiz. Kısa süreli bir ölüm hâli gibi düşünebilirsin. Aldığın nefes seni asla etkilemesin. Ellerinin titremek gibi bir hakkı olmamalı. Gözlerin alışıktığı şemayı tekrarlayıp hedefe yönelsin. Kolların bütün gücü ve estetiğiyle gözlerinin emirlerine uysun. Bunları yaparken düşünme. Sakın tereddüt etme. Kendinden emin ol ve tetiği ezmeye başla. Beynin bütün vücuduna emirler yağdırmaya devam etsin. Tüm inancınla parmaklarındaki baskıyı ağır ağır arttır. Sonunda o eşsiz çatırtıyı duy. Sen o büyük sessizliğine gömülmüşken gökleri yarmışçasına çıkan o sesi derinden hisset. Hedefi 10'dan vur. 12'den değil.” Bu sözler bir atıcılık antrenörünün öğrencisine başarılı olması için uzun uzadıya verdiği öğütler olabilir. Biz de atıcılık sporu ile ilgili tavsiyeleri ve önemli bilgileri Eskişehir Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü atıcılık antrenörleri Velican Çalhan ile Mübaccel Çalhan'dan aldık.

Atıcılığın tarihi nereye dayanıyor?

Velican Çalhan: Atıcılık, doğada silahların var olmasıyla başlamıştır. Ancak bunun bir spor olarak algılanması ve hedefin nasıl vurulacağına düşünülmesi tamamiyle av silahlarının icadıyla olmuştur. Av silahlarından ve plaklara atış yapılan silahlardan sonra yivli silahların gelişmesi; keskin nişancılık ve bunların askerî amaçlarda kullanılması gibi faktörlerle bu yavaş yavaş sivil hayata da yönelmiştir. Daha sonrasında ise hedef sistemleri geliştirilmiştir. Kişiler üzerinde oluşan bireysel gelişim de fark edilerek bu iş spora dönüşmüştür ama kesin bir tarih vermek çok mümkün değil.

“Kişisel gelişime en çok katkısı olan spor dallarından bir tanesidir”

Atıcılık hangi amaçlarla yapılıyor ve bu aktivitenin spora dönüşümü tam olarak nasıl olmuştur?

Velican Çalhan: Atıcılıktaki amaç, karşıya konulmuş olan hedefi sabırla ve kendinden emin bir şekilde vurmaktır. Spora dönüşüm konusuna gelince, ilk olarak plaklara atış kısmında güvercinlerin kullanılıyor olmasından başlayabiliriz. Daha sonra hayvan hakları düşünceleri ortaya çıkınca insanlar avcı olmayan bir kültürde olduğu için güvercin yerine fırlatılabilir mekanizmalar kullanmaya başlamışlar. Bizdeki yivli ve ateşli silahlardaki hedef sisteminin farklı boyutlarda değerlendirilmesi için de hedefler geliştirilmiş. Kağıt hedefleri gibi hedefler geliştirerek atışlar yapılmış.

Atıcılık kendi içerisinde kaç ayrı branşa ayrılıyor ve bu branşlarda hangi tür silahlar kullanılıyor?

Velican Çalhan: Eskişehir'deki poligon şartlarına göre bu durumu değerlendirebiliriz. Havalı silahlar ve ateşli silahlar, yivli dediğimiz türün iki temel grubudur. Havalı silahlarda, havalı tabanca ve havalı tüfek müsabakalarımız var. Ateşli silahlarda ise ateşli tabanca ve ateşli tüfek müsabakalarımız oluyor. Her iki branşta da kadınlar ve erkeklerde; yıldızlar, gençler, büyükler olarak kategorilerimiz mevcut.

“Kadınlar ve erkeklerde yıldız, büyük ve genç olarak ayrımlar var”

Bu branşlarda müsabakalar ne şekilde gerçekleşiyor?

Mübaccel Çalhan: Branşlar, bayanlar ve erkekler olarak ikiye ayrılıyor. Kategorilerde de yine yıldız, büyük ve genç olarak ayırım var. Yıldız erkeklerin 40 atım ve 50 dakika süreleri var. Büyük erkeklerde 1 saat 15 dakika süre

ve 60 atım hakkı var. Bayanlarda yıldız, genç ve büyük kategorileri aynı şekilde 40 atım 50 dakika süreyle atış yapılıyor. Artı olarak 15 dakikalık denemeler var. Bayanlar ve yıldızlar 400 puan üzerinden değerlendiriliyor. Büyük erkekler ve gençler de 600 puan üzerinden değerlendiriliyor.

Velican Çalhan: Attığımız hedef kâğıtlarının merkezinde 10 puan vardır. Hani atıcılar için “12'den vurdular” denen bir tabir vardır ya... Bizde bu tabir yanlış, 12 diye bir tabirimiz yok bizim. Bizim en büyük puanımız, 10'dur.

Mübaccel Çalhan: Biraz önce anlattıklarım havalı silahlar içindi. Bir de ateşli disiplini var bunun. 3x20, 60 yard müsabakaları tüfekte, tabancada 25 metre rapid, 50 metre serbest tabanca müsabakaları var. Ateşli grubunun içinde farklı disiplinler mevcut.

“Herkes atıcı olabilir”

Bir insanın atıcı olabilmesi için ne gibi fiziksel şartları sağlıyor olması gerekiyor?

Velican Çalhan: Eskişehir'de eşimle beraber şunu iddia ediyoruz; “Atıcılık öğretilir bir spordur.” Dolayısıyla insan olması gereken bir ayrıntı yok. Aynı zamanda atıcılık öyle bir branş ki Engelliler Federasyonu tarafından da yapılıyor. Ampute olan, uzuvlarından herhangi biri olmayan insanlar da bunu yapabiliyor. Yani, silahı ve atıcılığı sevebilecek yapıda olan her insan, bu sporu yapabilir. Ekstra bir şart aramıyoruz. Gözü çok bozuk olan atıcılarımız da var...

Mübaccel Çalhan: Algı yeteneğinin biraz yüksek olmasında yarar var. Zekâ seviyesi iyi durumda olmalı. 12 yaş üzerinde olunması bu sporu yapmak için yeterli.

Antrenör olarak sporcularınızı ne gibi süreçlerden geçirerek yetiştiriyorsunuz?

Velican Çalhan: İlk olarak algılama süreci bizim için önemli.

Verdiğimiz bilgilerin, bir başka deyişle de karşı tarafın atışı algılama sürecini tartıyoruz. Dolayısıyla biz o testleri yaptıktan sonra kişiye yönelik nasıl bir antrenman yapacağımızı belirliyoruz. Ardından fiziksel antrenmanlarımız başlıyor. Fiziksel antrenmanlarımızda ağırlığın altına koyma, koşturma gibi şeyleri kastetmiyorum. Tamamıyla kullanacağı ve bizim yetenek sınavlarında yapmış olduğumuz tercihe göre tüfekte veya tabancayla ağırlık çalışmaları yapıyor. Daha sonrada koordinasyon çalışmaları yapıyor.

“Gerçek bir atıcı olmanın ortalama bir süresi yoktur”

Yani sporcunun gerçek bir atıcıya dönüşmesinde ortalama bir zaman söz konusu değil, öyle mi?

Velican Çalhan: Evet, değişiyor. 1 ayda belli bir seviyeye gelen de var, 2 yılda belli bir seviyeye gelemeyen de...

Atıcılık antrenörü olarak mesleğinizi icra ederken neler hissediyorsunuz?

Mübaccel Çalhan: Ben atıcılık sporundan gelme olduğum için

çok mutluyum. Sporculuğunu da, hakemliğini de yaptım; antrenörlüğünü de yapıyorum. Doğal olarak sevdiğim işi yapıyor olduğum için tabii ki çok mutlu oluyorum.

Velican Çalhan: Bir gurur olarak düşünüyorum. Çünkü ben de eşim de eşit seviyede millî sporcuyduk. Sporcuyken yaşadığınız başarıları sizden sonra gelecek olan nesillere aktarabiliyorsunuz. Birilerini yetiştirip onun elde ettiği başarıları görmeye size çok büyük bir gurur veriyor hâliyle. Tabiri caizse biz poligonla yatıp poligonla kalkıyoruz. Bu yüzden gurur ve mutluluk kelimeleri bizim için ön plana çıkıyor.

Mübaccel Çalhan: Ve tabii, bir de hepsi bizim emeğimiz, hepsi sıfırdan yetiştirdiğimiz sporcularımız. Transfer almıyoruz hiçbir zaman. Dolayısıyla sporcularımızın başarısı, bizim başarılarımız.

“Hazel, Türkiye rekoru kırdı”

Önemli başarılarla imza atmış sporcularınız oldu mu?

Velican Çalhan: Tabii. Öncelikle şöyle söyleyelim; Türkiye'de

aldığımız önemli kupalar ve ferdi dereceler var. En büyük başarıyı Hazel adında Mübaccel Hoca'mızın sıfırdan yetiştirdiği 15 yaşında olan sporcumuz elde etti. Geçtiğimiz günlerde Türkiye rekoru kırdı ve Eskişehir'den atıcılık alanında milli takıma giden ilk sporcu oldu. Almanya'da Gençler Dünya Şampiyonası'na katıldı ve oradan iyi bir derece elde ederek döndü. İnşallah, iyi bir örnek olacaktır arkadaşlarına.

Türkiye'de atıcılık alanında nam salmış önemli isimler kimlerdir?

Velican Çalhan: Millî takımından arkadaşım olan Yusuf Dikeç var. Sadece Türkiye'de değil dünya çapında tanınmış; dünya şampiyonu bir atıcıdır. Onun dışında İsmail Keleş, Yavuz Keskin de bilinen isimler. Bu saydıklarım hep asker kökenli. Biz Eskişehir'den sivil kökenli sporcuları bu isimler arasına dâhil etmek istiyoruz.

"Lisanslı atıcılardan kimse korkmamalı"

Bu sporun aygıtı olan silah, toplum içinde tehlikeli olarak nitelendirilir. Bu yüzden bu spora ve sizlere insanların ön yargılı olduklarını hissediyor musunuz?

Velican Çalhan: Eskişehir'de dönem dönem okullarda sporcu alımı için tarama yapıyoruz. Okullara gittiğimiz zaman karşılaştığımız en büyük sıkıntı; "Ne, silah mı?" şeklindeki cümleler. Hâl-

buki, burada ilk başta verdiğimiz eğitimlerden biri emniyet kurallarıdır. Boş dahi olsa o silahın hiç bir tarafa dönmeyeceğini, hedef hattına yöneleneceğini, gerekli tedbirlerin nasıl alınacağını buradaki sporcularımız çok çok iyi biliyor. Korkulması gereken dışarıdaki kontrolsüz, emniyetsiz silah kullanan, bilinçsiz, insanlar. Lisanslı atıcılardan kimsenin korkmasına gerek yok.

Atıcılığın yıl içinde faaliyet programı nedir? Yılın hangi zamanlarında, nerelerde, hangi yarışmalar yapılıyor?

Mübaccel Çalhan: Ateşlide yılda 3 müsabaka, havalıda ise 5 müsabaka oynanıyor. Sayılar değişebiliyor ama ikisi birlikte en az 5-6 müsabaka oluyor. Akdeniz Olimpiyatları için Mersin'de inşa edilen tesislerde yapılıyor. Oradan başka ülkede yarışılacak poligon yok. Şimdi Sakarya ve Trabzon'a da poligonlar yapılıyor.

"Çocukların kararlılığı gelişiyor"

Atıcılık spor olarak insana ne gibi kazanımlar sağlar?

Velican Çalhan: Algıdan bahsetmiştik. Algının dışında karar verme mekanizması önemlidir bu sporda. Atıcılık, kararlılığı geliştirir. Asosyal sporcularla karşılaşırız, onlar bu spora başladıktan sonra açılırlar. Çok gözlemlediğimiz bir durum bu. Kişisel anlamda kendilerini çok iyi bir şekilde

geliştirebiliyorlar. Çünkü karşılarında bir hedef var. Biz çocuklara hedef kâğıdının sadece bir kâğıt olmadığını söylüyoruz. Bu hedef, aslında bir sınav olabilir, okulundaki bir başarı olabilir, hayatındaki beklentiler olabilir... Amaç, onu tam ortasından yakalayıp, vurabilmek. Çocuk da bunu algılıyor ve karar verme mekanizmasını çok daha güçlü bir şekilde geliştiriyor. Biz, bir takım sporu yapmıyoruz ama burada çocuklar birbirleriyle yarışırken bir rekabet ortamı da doğuyor. Hayatın her alanında rekabet vardır. Bu nedenle çocuklar burada neler yapabileceğini görüyor; kendilerini keşfediyor, öğrendiklerini uygulamaya başlıyorlar.

“*Vücudunun sana has bir duruşu olabilir ama dik dur. Olabildiğince hareketsiz kal. Sessiz ve hissiz. Kendinden emin ol ve tetiği ezmeye başla.. Sonunda o eşsiz çatırtıyı duy. Hedefi 10'dan vur... Atıcılık, farklı silahlarla, farklı disiplinlerde geçmişten günümüze gelmiş önemli bir disiplin.*”

Fiziksel bir kazanımı var mıdır?

Velican Çalhan: Dediğim gibi güce dayalı, güç arayan bir spor

değiliz. Mantalite bizde çok daha önemli. Ama çocuğun kemik yapısı, zaman içerisinde daha düzgün bir görünüm kazanıyor. Çünkü bahsettiğimiz hep 12 yaş grubunda olan öğrenciler ve bu yaşta omurilik yapısı ve duruştaki bozukluk da düzeliyor. Yavaş yavaş daha dik ve daha sağlam bir duruşa bürünüyor çocuklar. Çünkü 15 dakika ısınma, 50 dakika da müsabaka olarak düşünürsek; tam 65 dakika boyunca çocuğu bir hedefe karşı sabit bir vücut pozisyonunda tutuyoruz.

Mübaccel Çalhan: Koordinasyonları da çok geliyor çünkü atış anında kullanmamız gereken öğelerimiz var. Tetik parmağı, bakış ve nefes gibi. O sırada kalp atışlarını, nabzını düzenliyorsun. Bunları bir şekilde koordine edip çalıştırma zorunluluğu var. O yüzden koordinasyonları ciddi anlamda gelişiyor.

"Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğümüz, bizi destekliyor"

Bu sporun ülkemizde daha fazla rağbet görmesi için çalışmalar var mıdır? Ülkemizde bu konuda neler yapılıyor?

Velican Çalhan: Ben Büyükşehir Belediyesinde atış antrenörlüğü görevi yapıyordum daha önce. Sonrasında İl Müdürlüğünde çalıştım. Orada Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğümüz Hüseyin Aksoy'un bizim başarılarımızı da göz önünde bulundurmasıyla bu

konuda bize desteği çok arttı, ona çok teşekkür ediyoruz. Bizim poligonumuzun adı 'dört yol'du. Şu anda da 4 sporcu atış yaparken 7-8 sporcu bekliyor, 4 poligonumuz var yani. Şimdi bize daha büyük alanları olan bir yer verilmesiyle ilgili çalışmalarımız var. Spor Bakanlığı ve Spor Genel Müdürlüğüyle görüşmeler sürüyor. Federasyonun da bu noktada çabası olduğuna inanmak istiyoruz. Açıkçası Eskişehir olarak federasyon yönünden çok şanslı değiliz. İnşallah ilerleyen zamanlarda bazı başarılarımızı görüp bunları göz ardı etmeyecekler. Buna inanıyoruz. Yine de silahlarla ilgili yardım konusunda gerekli desteği alıyoruz.

Antrenörlük kariyerinizi nasıl şekillendirmek istiyorsunuz?

Mübaccel Çalhan: Benim hedefim, Eskişehir'den bir sporcumu olimpiyatlara götürebilmek.

Velican Çalhan: Şu anda bazı süreçlerden geçtiğimiz için hedeflerimiz tabii ki ileriye dönük. Net bir şekilde olimpiyatlara sporcu götürmek istiyoruz.

Son olarak ata sporumuz sizce güreş midir yoksa atıcılık mıdır?

Velican Çalhan: İkisi de. Tabii güreşçiler, 'Tüfek çıktı mertlik bozuldu.' derler ama bence ikisi de.

Mübaccel Çalhan: Bana göre atıcılık.

GÖRSELLER:
https://c1.staticflickr.com/9/8808/16497234764_2b44055cce_h.jpg
https://c2.staticflickr.com/6/5795/20386292570_ab131f2f0_h.jpg
https://c1.staticflickr.com/9/8787/18258132602_5a353b8d7_h.jpg

